

Від Головного Уряду Р. Н. Союзу в Америці.

Розмет Р. Н. С. за місяць Май 1910

Розхід за місяць Май с. р. есть: За померших членів або їх мені і за випадки наліцтва.

Від. 16. Фецьо Іван, заб. 8,5, '10	\$1000.00
103. Моланинець Василь, ум. 11,5, '10	1000.00
51. Сова Йосиф, заб. 11,5, '10	1000.00
78. Хохолья Петро, ум. 14,5, '10	1000.00
16. Вишовекій Кость, ум. 20,5, '10	1000.00
16. Скрипко Йосиф, ум. 20,5, '10	1000.00
66. Геречмак Марія ж. Дмитра, 23,4, '10	400.00
113. Королеват Анна ж. Стефана, 27,4, '10	400.00
46. Піріг Анна ж. Стефана, 22,5, '10	400.00
121. Грещак Онуфрей, утр. руки	200.00
3. Новак Іван, утрата ока	200.00
3. Машляр Михайло, в домі з'умашед.	150.00
99. Гресяк Стефан, утрата ноги	100.00
Виплачено запомоги на суму	\$7.850.00
Платня головних урядників за Май	190.00
Адміністрація Союзу за Май	178.71
Весь розхід виносить	\$8,218.71

Розмет платить 12,122 членів на ціле посмертне (кождий по 64 цнт.) і 1726 членів на пів посмертного (кождий по 32 цнт.)

Крім того кождий член платить за орган „Р. Н. Союзу“ по 10 центів, на Резервовий Фонд по 2 центи, на Народний Фонд по 1 центі, на Фонд Відних по 1 центі.

Член на ціле посмертне платить 78 цнт. а на половину посмертного 46 центів.

А. Шаршот, гол. касієр. С. Ядловский, гол. секр.
Дж. Капітула, гол. предсід.

Приятель нашої церкви.

Дня 30-го мая с. р. відбуло ся торжественне благословене новопобудованої руської церкви в Оліфанті, якого довершив Іх Преосвященство Сотер Ортинський при співучасті дванадцяти руських а чотирох латинських священників. Непроглядні товни народу прибули з сусідних і подальших міст і плейзів на се торжество. Душа кожного горіла радістю над очевидним поступом справ нашої церкви в Америці. З гордостю можемо сказати, що наша церква набирає вже більшої поваги і значіння не лише у нашого народу, але і у чужинців, яких ми там виділи багато. Лише свої-несвої не то, що не уміли того съята пошанувати, але противно, поводити ся провокаційно, в повнім того слова значінню, а контрдемонстрацією старали ся відібрати тому торжеству характер церковно-народний і католицький. На чолі тої демонстрації став на жаль католицький єпископ І. Гобен з Скрентон, так само підлягаючий Римови, як і Владика Ортинський.

Справа має ся так:

Щоби відтягнути руський нарід від участі в торжестві благословення церкви в Оліфанті, покровитель російсько-шизматичкої місії, псевдо-католик, старенький о. Т. Обушкевич в спілці з своїми товаришами упрянували на той сам день посвячене церкви в Тейлор, Па., положеного недалечко Оліфанту, а посвяченя того довершив згаданий єпископ І. Гобен з Скрентон.

Хто-ж то той о. Т. Обушкевич? Се духовний управитель „Общества русских братств“, се душа органу тогож Общества „Правди“, в якій кожного майже

тижня обкидують болотом нашого руського Владика. О. Т. Обушкевич — се душа органу, який радує ся кождим поступом російсько-шизматичкої місії і радби чим скорше видіти цілу Русь Американську в російсько-шизматичкім багні, се той, котрий свого часу благословив Майфільдчан, переходячих на шизму. Вистарчить взяти одно число „Правди“ до рук, а пізнаємо чим з него віс.

І той о. Т. Обушкевич, душа пів-православного органу, втягає до тої демонстрації проти русько-католического Владичі католицького єпископа Гобена, який разом з ним недалечко Оліфанту, коли єп. Ортинський в Оліфанті — съвятить церкву на Тейлор, Па. А єпископ Гобен, хоч вже не молодець, вже сивіє, потрапив того самого дня посвятити костел на Luzerne, Pa., а відтак сповнити волю о. Т. Обушкевича et Co. і спішно поїхати на Тейлор. Гарна спілка, нема що і говорити.

Тепер нам стає ясно, де є кузня, в якій кує ся борба проти нашого Владичі, борба, яка не є без поважних опікунів.

Подасмо се до відома нашого загалу і висказуємо наше здивоване і наш жаль, що єпископ католицький зважив ся на щось подібного. Ми видимо, що в справі уладнання справ нашої церкви в Америці маємо поважні перепони, як свідчить висше наведений факт. Нехай наш голос відібе ся о уха не лише Апостольського Делєгата в Вашингтоні, але нехай жаль почує і Рим, як айришський Владика допче повагу нашого греко-католического руського єпископа, та ще до того в спілці з пів-шизматиками.

Греко-католик.

Бо хто матір забуває Того Бог карає, Чужі люди цурають ся В хату не пускають.

Святі, пророчі слова Тараса Шевченка... І скільки то разів вони повторюють ся в нашому житю, скільки тисячів примірів мож день-денно навести на потвержене святіої правди, містячої ся в них. „Бо хто матір забуває“ той забуває усе, що робить людину людиною, що її підносить висше звірини; „бо хто матір забуває“ — той стає на тім самім уровені, що всякий скот, який вихований своєю матерю, коли її більше вже не потребує, наставляє до ньюї кіхті і зуби; „бо хто матір забуває“, той забуває самого себе, той позбуває ся всіх своїх найшляхотніших почувань людини, найвзнесліїших поривів душі. І чиж дивниця, що для такого „свої діти — мов чужії“, свої і не свої, хоть рідні, але душею і серцем далекі; і чиж дивниця, що чужі люди, хоть часами і поговорять та притулять, але вони все для него чужі, а у їхнім серцю крім сего тліє все іскра погорди, бож сей, „хто матір забуває“, хто цурає ся свого жарада, той є зрадник, а таким споконвіку бридили і бридять ся всі народи на світі.

І сі чужі, коли бачуть в тім власне хісно, приймають такого зрадника між себе і принайменче на вні не дадуть йому спізнати, як дуже ним погорджують. Але коли побачуть, що ім із нього ніякого вже хісна, що вже все, що змогли із нього висмоктати, висмоктали, тоді зрадникови явно оказують всю погорду, відштовхують геть ногою, щоб сеї ноги своїм дотиком не покаляв: „Бо хто матір забуває“... — того „чужі люди цурають ся, в хату не пускають“...

І наші москвофіли, неначе ті скоти забули „свою матір“, цурають ся свого жарада, йдуть на службу московським катом. І сі дають ім гроші, епляють

рублями — док ім потрібно зрадників. А коли без них можуть обійти ся, тоді чоботом їх виштовхують з хати, щоб навіть не дихати одним воздухом зі скотами. Чи-ж на се треба примірів? Всякому ще свіжо стоїть в памяти, як то москалі копнули кацапів на загальних зборах „прав. росе. еміграційного дому“ в Нью Йорку. Чейже слова сказані тоді до кацапів: „Нам здесь галицкой сволочи не нужно!“ так ясно говорять, містять в собі стільки погорди, що хіба треба мати кацапську душу аби сего не добачити.

А ось новий примір. Минувшого тижня відбувала ся конвенція „Русского Православного Общества Взаимопомощи.“ Конвенція, як і всі конвенції — з'їхали ся делєгати, ухвалили що потрібно та вибрали новий уряд. Але тут прийшов „камінь предкновенія.“ У всіх людей на цілім світі всякі загальні збори, конвенції і т. п. се найвисша інстанція в товаристві. Що конвенція ухвалить — се святе і ніяка сила сего звалити не може ані не сьміє. Не так у москалів-чорносотенців. Там поліцейський лад висше понад все, а „істинно-русске“: „по сему бить“ стоїть висше навіть від всяких конвенцій, від волі всіх членів, від бажаня загалу. Сей загал вибрав предсідателем г. Шлянту, делєгати згодили ся одностайно на нього — аж тут нараз архи-батюшка Платон в ч. 21 „Світ-а“ заявляє, що „г. Шлянту я не могу утвердить в этой должности.“

І чиж не є се чисто поліцейсько-російський указ „по сему бить“?... Чи не є се плюнење в очи цілій конвенції, цілому загалови членів, коли одна людина одним почерком пера валить те, що ухвалили і на що згодили ся всі делєгати, хотьби та людина була самим царем, не то архієпископом? Чи не є се прищиплене найбридливійшого азіатицького самодержавія на вільній землі? Подумайте хвилину над тим і скажіть самі.

Се однак мимоходом є вельми характеристичне для поведеня офіційної Росії в вільній Америці. Але ще на один момент в отсім інциденті хочеме звернути увагу. Іменно, дячого Платон „відшмарив“ так безапеляційно г. Шлянту з предсідателя? В відповідь знов наведемо слова Т. Шевченка: „Бо хто матір забуває, того Бог карає, чужі люди цурають ся, в хату не пускають“... Так воно й є. Г. Шлянта, Русин з Галичини, колишній касієр Р. Н. Союзу забув „свою матір“ та пішов вислугувати чужим. І вони його на часок прийняли, бо потребували — не його — але його доларів. Але коли вже витягнули із нього усе, що ім було потрібно, коли побачили, що більше вже з нього для них не буде користі, тоді відкинули його, як річ безвартісну, непотрібну, як приміром відкидає ся з'ужитий чобіт або капелюх.

Дальше сим поступком сама голова „істинно-русских“ в Америці заявила, що москвофіла не уважає за одно з москалем, що хотяй в часописях та „изданіях“ можна кричати про адін народ і язык, але коли прийде до діла, то тоді ясно виходить, що москаль що иньшого, а русин що иньшого — москаль на се, щоб казати: „по сему бить“, а Русин, щоб покійрно йому лизати чоботи і то здалека, бо він є „галицка сволоч“ та платити долари. F 95

Та і добре так кацанам, що кинули все, що рідне, а пішли глядати чужих богів. Нехай помітують і шкалюють їх їхні пани. Раби не заслугують на нічо лише як лиш на кончене ногою, коли їх служба покаже ся лишною. Нехай похоржують рабами їхні пани — „бо хто матір забуває, того Бог карає, чужі люди цурають ся, в хату не пускають“...

Боротьба за право.

По роману К. Г. Францо.

Було се весною. Ранісінько ішов він по стежині серед цвітучого жита. Коли се наперед него немов з землі вироста, Анниця. „Куда мені звернути?“ — подумали обоє, і Тарас і Анниця, та так і не звернули. „Гріх топтати божий дар“ — пробурмотів Тарас. „То мога батька жито“ подумала Анниця. Стрінувшись стали одно перед другим.

Тарас похнюпів ся. Анниця запитала його, чому він їй не кланяєть ся; потім додала, що коло Прута гарнійше жито, як у них.

— То ти сему винен, бо ти пізно посіяв — сказала вона.

— Коли господарі не вдоволені мною, то я можу піти собі. —

„Як я ненавиджу є!“ — думав Тарас і весь дрожав як в лихорадці.

— Забирай ся! забирай ся! — кричала вона в собі, а з її очей покотили ся сльози. Через кілька хвилин вони обняли ся, цілували ся і шептали собі ніжні слова любови. Вони рішили слідувати дня поговорити з Іваном і повінчатись.

Та Іван думав віддати Анницю за Гарасима, сина судії, що би Тарас не був на перешкоді — віддав його зі служби.

Тарас пішов, навіть і не пращав ся з дівчиною і не сказав навіть куди їде.

Минуло два місяці. Він служив пастухом до коней у дворі графа Зборського. Була гарна, ясна ніч. Тарас лежав на траві у полі, а кругом пасли ся коні. Його серце щеміло і тужило по Анниці. В тім почув ся в дали тупіт. Хтось-то їхав бистро верхом. Пізнав, що їхала то жінчина; її одежа розвівала ся, а довгі коси розсипали ся від скорої їзди.

— Господи! — скрикнув Тарас — Анниця!

— Тарас!

Вони кинули ся в обійми.

Потім вона розповідала: „Я аж передвчера довідала ся, де ти скривав ся і летіла сюди два дні. Без тебе не верну до батька. А як ти не поїдеш, я лишу ся тут. Я не можу більше і не хочу жити без тебе. Чувеш? я не хочу!“

Тарас довго боров ся зі собою, але вкінці зібрав сили і ласкаво, але рішучо сказав їй:

— Я повинен відвести тебе до дому.

Дівчина глянула на него здивовано.

— Я тебе не розумію, — сказала вона тихо. — Ти цураєш ся мене?

— Ні! — сказав він, — я не можу накликати на тебе підозріння.

— А коли я тебе люблю?

— Люби, я не можу инакше поступити!

Лице Анниці поблідло як мертвої. Вона скрикнула придуленим шепотом.

— Я тебе ненавиджу!

— Анницю!

У відповідь йому почув ся тупіт кінських копит.

Ціле літо ходив Тарас сам не свій. Але впевнював себе: „Ти поступив чесно, Тарасе! Ліпше бути нещасним, як підлим.“ Та ті заповнення не могли заглушити тяжкої тоски. Раз, коли він був у стайні, він знов почув знайомиий мужеский голос. Тарас чим скорше побіг до дверей і побачив перед собою Степана, старого судію.

— Ходім — сказав він сумним, прибитим голосом. — Я був уже у твого пана. Річи твої вишлють завтра.

— Вона хора? — запитав Тарас, і сквапно вхопив судію за руку.

— Так, хора, підемо... Вона говорить, що і видіти тебе не може і кленеть ся, що убє тебе, коли ти до неї прийдеш. Но, але то побачимо ще...

Тарас скоренько попрощав ся з паном, і вони поїхали.

Степан хопив навіжки і так пігнав крєм, що вони полетіли, як бішені. Другого дня пізно, пізно вечером прибули до Зулавців.

— Дякую тобі! — сказав Тарас і хотів поцілувати руку судії. Та судія не дав її.

— Дакувати мені нема защо, — сказав він. — Я лиш відплатив тобі за вистріл у лісі, яким ти спас мене на польованю.

Серце Тараса стугоніло, било ся як навіжсне, коли він тихо увійшов до слабо освітленої кімнати.

Дівчина лежала в сильній горячці. Вона пізнала Тараса і з початку скрикнула, щоб він забрав ся геть від неї. А потім знов заридала і довго не могла заспокоїти ся.

Тарас підійшов до неї і старав ся її як небудь потішити. Вона перестала ридати, сіла і прихилила ся до него.

— Тарасе, ти злий на мене? запитала. —

— Я? О, мій Боже, — скрикнув він обсплюючи поцілуями її руки.

Іван тоді не протривав ся їх любови.

Скоро опісля і весіле справили і так Тарас став другим багатцем в селі.

Тяжко було йому з початку в нових обставинах. Все йому тут було чуже: і одежа і мова і звичаї і всяка марниця в домашньому житю. Гуцули носили вузкі червоні штани і високий туго стягнений черес, що дуже перешкоджувало при роботі. Крім того він не міг зрозуміти, по що той дурний звичай носити все оружє при собі? І чому женуть свої стада далеко від села — в гори і там полишають їх цілими місяцями під доглядом підростків? В господарці також були відмінні. Упряж знаряди, час посіву, жнива — все було не так, як він привик до того у себе в Радові.

Хотів Тарас і не розумів, по що то ті всі відмінні, але насміхати ся з них не позволяв собі. Він скоро переконав ся, що їх діла, поступки і звичаї мали свої розумні причини. В горах холодніше як на долах, тому то й такі сїбці повинен бути пішпій як на долах. Для гірських каменистих піль потрібні були і тяжкі та сильні плуги. Але Зулавці оброблювали тими плугами і добру землю. То вже було не розумно. Відживлюванем і ношенем оружя вони були похожі на Гуцулів. Та Зулавці моглиб ліпше відживляти ся, а зброя, яка Гуцулам конечна для оборони від диких звірів, була зулавчанам цілком злишна. Гуцули полишали худоду без відповідного догляду тому, що у них не ставало робочих рук, але в зулавчан того не бракувало. Тарас розумів, що бєсєдєтє та вгосворами тут нічого не вдєш, тому все старав ся покати приміром, як вєсти господарство. Зулавчани, скоро переконали ся, що його плугом ліпше управляти землю і почали заводити собі нові плуги. Опісля за його порадою вислали більше пастухів з худобою. Дуже огидні були Тарасови їх біжкі погані, та склонність до самосуду. Він розумів, що самосуди є необхідніми Гуцулам, живучим в далеких горах по десять миль від міста, як кожної хвилі можуть стрінутися з розбійниками. Не менше, як що дві неділі мусївби їхати до них у гори судія, щоб преправити розправу. А як судія відїде, то хтож прикаже винній стороні піддати ся? Може імя пісаря? Мешканець про його не знає і йому ніяке діло до него. Може війско? Та не вже оплатить ся за кожний раз послати до них війско, щоб у Івана відняти захоплений плуг і віддати його попередньому властителю Степанови? А як жовїри підуть, чи-ж Іван не може знов забрати плуг? В тім Зулавчани наслідували обичаї Гуцулів. Коли між двома господарями зчинив ся спір, із за чого-б він і не був, чи ізза куска землі, чи зза курки, то все сильніший поконував слабшого — а вже в рідких случаях звертали ся до судії. Позивати ся, вязати ся з писарськими, чортівськими душами, щоб обстояти за своє право, то виглядало їм так не розумним, що вони і злодїв своїх від того остерігали. Вони їх били до пів-смерти а відтак гнали на чотири вітри. Зулавчани не страхали ся, що управителі загарабують їх права: їм служила зброя і топори відповідно охорононо. Нераз вони й не хотіли всю данину дати і управителю не міг нічого їм зробити. Тараса, який все ставив висше всього справедливості, зворушувало то до душі. Та лише в рідких случаях удало ся йому наклонити їх звернути ся до судії. Що він говорив, усе вислухували, але поступали по своєму і сьміючи ся говорили: „А ти овечко! Ти привик, щоб тебе стригли, а ми уміємо розправити ся своїми власними кігтями“.

Зулавчани добре знали, що Тарас був чесний, розумний і добросовістний чоловік і тому по кількох літах вибрали його війтом. З того часу випадки збройної розправи почали зменшати ся. Здебільшого Зулавчани поняли, що воно вигідніше підчинити ся рішенню судії, ніж самому собі робити суд. Судили ся вони більш у Тараса, а і сам судія Степан, досить зарозумілий чоловік, посилав їх до него.

„Тарасе, — говорив йому Степан в таких случаях — „суди сам тих нікчемників, бо ти завів тут нові порядки. Передше вони-б поломали собі ребра і пішлиб на мирову“.

Менші діла, Тарасови удавало ся полагодувати, але більші все таки не обходили ся без кровопролитя. А ось хочби і сей slučaj.

Поспирав ся Рудий Шимко з братом Валерієм із-за землі. Валерій відрубав топором Шимкови палець. Пішли до Тараса. Тарас присудив землю Валерію, Шимко не хотів пристати і копив за зброю. Тарас сказав Шимкови, що як він не вдоволенний рішенням сільського суду, нехай звернеть ся до окружного.

— „Розпочати позивати ся“ — засьміяв ся Рудий Шимко.

— Позивай ся! — повторили другі, ніби Тарас сказав яку небудь дурницю.

З тої пори Тарас став осторожніший. Він не говорив більше об окружнім суді а старав ся тільки справедливійше рішати діло своїм сільським судом.

Таким був Тарас Бараболя в той час, коли управитель Гаїк приїхав в Зулавці.

(Дальше буде).

ПРОЦЕС

православного ігум. Арсенія
проти менаджера „Свободи“ Нон. Нирчова
і її редактора Ант. Цурновського.

(Дальше).

Допитує (Цурновського) п. Гарван.

Пит.: Як довго ви єсте в Америці? Відп.: Звиж два роки.

Пит.: Чи ви не змісте по англійськи? Відп.: Ні.

Пит.: Зовсім ні? Відп.: Леш трохи.

Пит.: Чи ви були редактором „Свободи“ в тім часі як вийшло число з 25-го червня послідного року? Відп.: Так.

Пит.: А яке становище зглядом сеї часописи заппмав п. Кирчів? Відп.: Він був касіером.

Пит.: Чи він був менаджером? Відп.: Ні.

Пит.: А хто-ж був менаджером? Відп.: Се було товариство на уділах, і крім сих, що мали уділи в сїм товаристві, ніхто більше до него не належав.

Пит.: Отже хто був менаджером? П. Світкін: Протестую на сій основі, бо се питанє невідповідне, невмістне і не належить до річи.

Протест ухилений. Застереженє.

Відп.: Як заходила потреба, то вони оба сходили ся і рішали.

Пит.: Хто оба? Відп.: Савка і Кирчів.

Судія: Савка і хто? Відп.: Кирчів.

Пит.: Сей обжалований? Відп.: Так.

П. Гарван: Чи Кирчів приходив все до редакції? Відп.: Так.

Пит.: Чи, будучи в редакції, мав він нагляд над часописею? Відп.: Савка заступав деколи його місце.

Пит.: Чи ви радилісь з Кирчовом перед тим, заки дали статю до друку? Відп.: Ні.

Пит.: Чи ви радилісь з Савкою? Відп.: Я віддав статю Савці.

Пит.: Хто-ж то є Савка? Відп.: Він є наставником над складачами.

Пит.: То значить, що він має до діла з друкарською частию часописи. Відп.: Так.

Пит.: Чи ви віддали йому статю до набирания? Відп.: Так.

Пит.: То? Кирчів був тоді касіером часописи. Відп.: Так.

Пит.: І він одержував всі гроші, які приходили до редакції, і виплачував все, що було потреба. Відп.: Так.

Пит.: Чи ви радилісь з Кирчовом, заки віддали рукопис до набирания? Відп.: Ні.

Пит.: А коли-ж показали ви вперве сю статю Кирчовому? Відп.: Я показав йому тоді як до редакції приїшов адвокат.

Пит.: Чи ви ралились з ким перед відданєм статі до друку? Відп.: Ні.

Пит.: Кілько-ж днів перед випуском часописи зачинають складачі набирати матеріял? Відп.: Часом три або й чотири дні.

Пит.: Де є ся коверта, в якій прийшов сей лист? Відп.: Я не задержав коверти, я її викинув.

П. Світкін: Отсе є поштова марка (вказує).

П. Гарван: Се є гумова марка, яку хтобудь може наліпити.

П. Світкін: Звертаю увагу Сьвітлого Суду, що се є невластива замітка.

Судія: Лава присяглих не буде зважати на якісь замітки, хіба що вони вийдуть з доказового поступованя. Присягли потрафять самі осудити.

Пит.: Чи ви знали ся з Чалом? Відп.: Так.

Пит.: Як довго ви з ним знаєтесь? Відп.: Майже рік.

Пит.: Як часто бачились ви з ним в сїм році? Відп.: Як він приїхав з Європи, то який тиждень перебував в „Свободі“; відтак він приходив ще кілька разів, но потім я вже з ним не бачив ся.

Пит.: Кілько статей написав він для вас в сїм році? П. Світкін: Протестую, бо се питанє є невідповідне, невмістне і недорічне.

Судія: Се питанє є властиве.

П. Гарван: Він прецінь зізнавав, що вірив Чалому і я маю право знати, на якій підставі він опирав сю свою віру.

Судія: Протест ухилений.

П. Світкін: Застерігаю собі право відклику.

Відп.: Він писав досить часто і мені здасть ся, що майже в кожнім числі була якась статя від него.

Пит.: А чи в декотрих статях не нападав він на російсько-православну церкву і на її членів? П. Світкін: Протестую, бо се питанє є невідповідне, невмістне і воно не належить до річи.

П. Гарван: Я хотів би чути про се, Сьвітлий Суде.

Судія: Ухилию протест. Застереженє.

Відп.: Ні.

Пит.: Чи много було таких статей, що нападали на російсько-православну церкву? П. Світкін: Протестую, бо се питанє є невластиве, невідповідне і не до річи.

Протест ухилений. Застереженє.

Відп.: Кілька було таких статей.

Судія: Сім статей? Відп.: Кільки.

П. Гарван: Но ви знали, що він був псаломщиком при російсько-православній церкві. Відп.: Так.

Пит.: І тоді як він писав сї статі, які нападали на російсько-православну церкву, то ви знали, що він був дяко-учителем при російсько-православній церкві.

П. Світкін: Прошу не відповідати на се питанє, доки я не узасадню протесту. Протестую проти сего питаня, бо, по перше, тут нема поданих дат; дальше тому, бо після акту обжалованя являєть ся воно невідповідним, невластивим і недорічним, так, як нема тут доказу, аби ті статі відносили ся до особи, що про неї говорить акт обжалованя.

П. Гарван: Се питанє є вмістне, бо обжалований мусїв мати якусь причину, коли статі поміщав, і як він сам заявив, то він вірив, що Чалий прислав йому безсторонні і достовірні статі.

Судія: Протест ухилию. Час є тут досить ясно поданий. Прокуратор має на думці минувший рік.

П. Світкін: Я застерігаюсь що до сего і вношу, аби прокуратор спитав ся його, коли сї мнїми статі були писані, іменно, чи було се перед оголошенєм статі, яка містять ся в акті обжалованя, чи після.

П. Гарван: Обжалований сам про те сказав; іменно він зізнав, що було се рік після сего, як він опустив „Свободу“.

Застереженє.

Питанє повторено як слїдує: „І тоді, як він писав сї статі, які нападали на російсько-православну церкву, то ви знали, що він був дяко-учителем при російсько-православній церкві.“ Відп.: Він не писав їх всіх яко дяко-учитель, бо потім він сю посаду покинув.

Пит.: Я знаю, що він покинув після оголошеня сеї статі, но я хочу знати, як воно було перед 25-им червнем 1908 р.

П. Світкін: Повторю протест. Чи Сьвітлий Суд схоче ласкаво мене вислухати?

Судія: Ні, протест ухилений. Се питанє є властиве.

П. Світкін: Застерігаю собі право відклику.

Відп.: Так.

П. Світкін: Сьвітлий Суде, я маю тут авторитетне жерело, яке вказе, що таке питанє є невластиве.

Пит.: Чи ви платили йому де-що перед 25 червнем 1908 р. за сї статі які він вам писав? Відп.: Ні.

Пит.: Чи ви знали, що він мав якийсь инше занятє, або чи ви знали, що він не мав иншого занятя, лише був дяко-учителем при російсько-православній церкві? Відп.: Ні.

Судія: Отже, чи ви знали чи не знали? Відп.: Я не знав.

Пит.: То ви не знали, чи він мав яке занятє чи ні — чи се маєте на думці? Відп.: Я не знав.

П. Гарван: Як довго працював він для „Свободи“? Відп.: Від часу свого прибытя до Америки.

Пит.: Як довго працював він в редакції „Свободи“? Відп.: Він не писав в редакції.

П. Гарван: Я розумію, що він хоче сказати.

Судія: Я розумів се з його попередного зізнаня.

Пит.: Як він прибыв до Америки, то чи він зараз почав працювати у „Свободі“?

Судія: Коли він прийшов там перлий раз? Відп.: Він ніколи не писав в редакції „Свободи“.

Пит.: То де-ж він писав статі? Відп.: Він писав статі в різних місцевостях і прислав їх до редакції.

Пит.: З яких ріжних місцевостей? Відп.: Він пи-

сав статі із Сімпсон, Оліфанту, Скрентону і з інших міст.

Пит.: Коли стрінулись ви з ним по раз першій? Відп.: Як він прибув до Америки, то він прийшов до редакції „Свобода“.

Пит.: Що він тоді до нас говорив?

П. Сніткін: Протестую, бо се питання є невідповідне, невмістне і не до речі. Протест ухилений. Застережене.

Відп.: Коли він прийшов до редакції, то він представив ся як Чалий, другого імені я собі не пригадую, і сказав нам, що він дописував до часописей в Росії; він привіз з собою також поручаючий лист від одного редактора найбільшої часописи в Росії, що називається „Рада“.

Судія: В котрім часі привіз він сей лист поручаючий — в котрім місяці і році? Відп.: То було в осені; я не тямлю докладно дня, но було се в 1907 р.

П. Гарван: Чи ви питали ся його тоді, до якої церкви він належить, чи до російсько-православної, чи до гр. католицької?

Відп.: Я не питав ся його про се, бо я знаю, що всі вони належать до одної церкви.

Судія: До якої? Відп.: До російсько-православної.

П. Гарван: Но ваша часопись була гр. католицька. Відп.: Так.

Судія: Чи ви не походите з Росії?

Товмач: Він каже, що є гр. католяком.

Пит.: Чи Чалий прийшов тут, щоби вбити-то трудитись для російсько-православної церкви яко православної Росіянин, но в дійсності, щоби бути шпіоном і писати до вашої часописи?

П. Сніткін: Протестую, бо се питання невідповідне, невмістне і не до речі і протестую проти сего, щоби прокуратор нарушав характер свідка Чалого.

Судія: Він ставить питання, щоби довідатись про факт. Протест ухилений.

П. Сніткін: Застерігаю собі право відклику.

Відп.: Ні.

Пит.: Чи ви думали, що такий чоловік, про котрого ви знали, що він має занятє при російсько-православної церкви, заслугоє на віру, та що можна спустити ся на него, коли він писав статі проти тих самих людей, що давали йому удержанє?

П. Сніткін: Протестую проти сего питання, бо воно припускає стан фактів, що до котрих нема доказу. Далше протестую, бо се питання є невідповідне, невмістне і недорічне, як також протестую тому, бо питання доторкає побічної речі, що до якої свідок вже дав заперечуючу відповідь і прокуратор не може подавати в сумнів його зізнанє.

Судія: Ви прецінь заявили, чи властиво свідок, відповідаючи на ваше питання, сказав, що він числив на характер сего чоловіка.

П. Сніткін: Ні, я сего не казав.

Судія: То він спускає ся на чоловіка, що писав статю.

П. Сніткін: Без огляду на се, чи чоловік є честний чи злодій...

Судія: Він подав свої причини. Суді присяглі видадуть про те свій осуд.

П. Сніткін: Застерігаю собі право відклику.

Відп.: Я міг йому вірити, бо він є тої самої народности, що й я.

Пит.: Чи ваша часопись ненападала постійно російсько-православної церкви.

П. Сніткін: Протестую проти сего питання, бо воно невластиве, невідповідне і не до речі. Протест ухилений. Застережене.

Відп.: Ні.

П. Гарван: Скажіть йому, щоби застановив ся над питанням.

П. Сніткін: Протестую проти сего питання.

Судія: Протест не узгляднений. Спитайтесь, чи він розумів питання.

П.: Повтаряю ще раз, чи в вашій часописи не поміщались постійно напади на російсько-православу церкву і її членів?

П. Сніткін: Я протестував на сих основах, бо нема тут поданої дати.

Пит.: Перед датою 25. червня, 1908 р.

П. Сніткін: Протестую проти сего питання, бо воно невідповідне, невмістне і не до речі. Само питання вказує вже зовсім ясно, що се очерченє не дотикає особи, про котру говорить акт обжалованя (Арсеція); для того отже, що се очерченє не відноситься до сторін, вказаних в актї обжалованя, се питання є невластиве, невідповідне і недорічне.

Судія: Прецінь його зізнанє було допущене на тій підставі, бо він мав право оправдати себе тим, що врів в статю та що він спускає ся на жерело, з котрого її одержав. Прокуратор старається тепер дійти, чи се його зізнанє заслугоє на віру, себ то, чи він дійсно міг спускати ся на жерело, з якого статя походила.

П. Сніткін: Чи Сьвітлий Суд схоче почути мій аргумент?

Відп.: Ні, протест ухилений. Ми не сьмо обов'язані вірити його зізнаням, що він числив на достовірність дописувателя, не входячи в ті умовини, які існували тоді, коли наділяно йому статю. Суді присяглі дадуть про те свій осуд. Протест ухилений.

П. Сніткін: Застерігаюсь що до сего. Я хочу переконати Сьвітлий Суд, що ми всі можемо ошибатись.

Судія: Ні. Се є причина длячого я хотів виключити ваше питання вже з самого початку.

П. Гарван: Се як раз причина, длячого я хотів, аби такі питання були допущені і длячого я цофнув свій протест.

П. Сніткін: Апеляційний Суд є сего погляду, що ви не можете ставити таких питань.

П. Гарван: Коли його питали на чім він опирає ся, поміщаючи статю, то я не противив ся, аби обжалований відповів на питання.

Судія: Я хотів уникнути сего, но ви хочете нама-

гались ставити такі питання, і тепер він мусить що до них піддати ся допитуваню зі сторони прокуратора — от се...

П. Сніткін: Застерігаю собі право відклику.

Питанє повторено, як слідує: „Чи у вашій часописи не поміщались постійно напади на російсько-православу церкву і її членів?“

Відп.: Не все, а тільки деколи.

Пит.: Се як раз, про що я хотів знати.

Відп.: Часом, як ми бачили де-що в других часописях, то ми вибирали се і писали в „Свободі“.

Пит.: Що ви думаете, яку причину міг мати Чалий, коли він писав для вас, чи радше для вашої часописи зарармо сі статі проти російсько-православної церкви і її членів, рівночасно, коли він мав занятє при російсько-православної церкві?

П. Сніткін: Протестую проти сего питання, бо воно невідповідне, невмістне і не належить до речі; далше протестую тому, бо се питання доторкає ся речі менше важної і на неї була вже відповідь і тепер не може прокуратор противорічити сему свідкови, бож очевидна ціль сего питання не може бути інша, а лише ся, щоби поставити в противорічність зізнанє свідка що до речі немаючої зв'язи із сєю справою.

Протест ухилений. Застережене.

П. Сніткін: Сьвітлий Суд дозволить додати ще до мого протесту й се, що питання припускає стан факту, на який нема доказу.

Відп.: Бо він писав статі і я вірив, що се правда про що він писав.

Пит.: Повтаряю питання, що ви думали, який мотив міг Чалий мати, пишучи сі статі? Відп.: Він писав про те, бо се була правда.

Пит.: Чи крім сего, що ви довідались з листу і зі статі, яку вам прислав Чалий, мали ви які інформациї що до змісту статі перед її оголошенєм? Відп.: Ні.

Пит.: Чи ви старали ся засягнути яких інформацій що до правдивости або фальшивости сего статі від часу, як ви одержали статю від Чалого аж до часу, як ви її помістили в часописи? Відп.: Ні, я не старав ся, бо вірив, що то все була правда.

П. Гарван: Я скінчив.

Судія: Коли прийшли ви до Америки? Відп.: 21. серпня, 1906 р.

Пит.: 1906 р.? То ви були вже в Америці рік і кілька місяців перед Чалим. Відп.: Так.

Пит.: Чи ви знали, що Чалий був жонатий чи ні?

П. Сніткін: Протестую проти сего питання, бо воно невідповідне, невмістне і недорічне.

Протест ухилений. Застережене.

Відп.: Я не знав.

Пит.: Отже, чи він жонатий?

П. Сніткін: Протестую проти сего питання, бо воно невідповідне, невластиве і не дорічне.

Відп.: Він не жонатий.

П. Сніткін: Прошу зачекати, доки я не внесу протесту. Протестую, бо се питання є невідповідне, невластиве і се цілком не належить до речі, чи Чалий є жонатий чи ні.

Судія: Ми мусимо розібрати докладно його зізнанє. Чалий надіслав статю, яку він написав на підставі сего, що вона (Криницька) говорила до його жени в його присутности, а сей свідок тепер зізнає, що він не мав жени. Ми маємо право про се дізнатись. Після його зізнаня, то він знав, що Чалий був безжонний.

Пит.: Чи се правда чи ні, що ви знаєте, що Чалий не мав жени.

П. Сніткін: Протестую, бо питання невідповідне, невмістне і не належить до речі.

Судія: Ваш протест ухилений. Прошу, щоби стенограф відчитав се зізнанє.

Зізнанє повторив стенограф, як слідує:

Судія: „Чи ви знали, що Чалий був жонатий, чи ні?“

„Протест. Протест ухилений. Застережене.“

Відп.: Я не знав.

Пит.: „Отже, чи він жонатий? Відп.: Він безжонний“.

(Далше буде).

В місяць Маю 1910 року приступили слідуєчі нові члени до Р. Н. Союзу:

Бр. сьв. Володимира в Edwardsville, Pa.

В. 40. Бердій Вас., Куцаба Ст., Куцаба Мих., Валях Ник., Клим Иван, Нусь Ант., Лискинич Петро, Валях Павло, Баволяк Иван, Мазуркевич Кость, Маркович Павло, Турчик Сем., Дорош М., Юрчак Ник., Коцур Мих., Коцур Ант., Лукач Мих., Ковалкевич Ів., Горнятко Ник., Пельчар Ів., Іванчик Ів., Барна Дмитро, Бистранський Ів., Патапій Вас., Сенько Антін, Оршак Гриць, Оршак Макс., Бердій Ник., Печінка Сем., Курчик Сем.

Сестрицтво Неп. Зачатя Преч. Діви Марії в Cleveland, O.

В. 112. Міхца Параска, Лозинська Катерина, Дутка Катерина, Мовчко Марія, Пудик Марія, Роман Катер., Карнас Марія, Якевич Катерина, Метрик Анна, Данилик Кат., Демко Анна, Гнатків Фризя, Мовчко Фризя, Гусар Марія, Глоговська Розалія, Пацула Ксеія, Стрибца Ма-

рія, Пільх Катер., Танька Жук, Витчак Марія, Карін Марія, Ксьондз Анна, Кулян Катерина, Слемко Олена, Міцишин Анна, Возьна Юлія, Юнич Катерина, Галайда Анна, Кулян Пелягія, Осьо Параска, Шимчак Наста, Брєвка Катер., Палівода Зофія, Волянська Павліна.

Бр. сьв. Йоана Крестителя в Frederickton, Pa.

В. 172. Дзупінка Иван, Уличний Йосиф, Бачало Михайл, Джулінка Михайло, Ганчар Михайло, Левіцький Михайло, Бокня Йосиф, Скрипан Теод., Веньо Френк, Гріб Иван, Левіцький Михайл Візичканич Вас., Немеш Петро, Томашу Крічфалуші Ів., Михальчич Иван, Горняк Юрій.

Тов „Запорожска Січ“ в Woodsocket, R. I.

В. 206. Долінський Иван, Чагарин Иван, Магала Теодор, Виснянський Станіслав, Рапко Иван, Козак Василь, Градюк Алексій, Сялінський Дан., Стек Теодор, Лемішка Стефан, Чагарин Йос., Басан Андр., Ковальчук Дмитро, Веселюк Анна, Чагарин Ксеія, Мостецкий Сем.

Укр. Тов. „Згода“, в Westchester, N. Y.

В. 210. Голуб Атаназ, Павличин Иван, Костюк Иван, Лотоцький Евстахий, Гарасевич Сильвестер, Романів Гнат, Харчій Иван, Мельник Антін, Бучинський Володимир, Салак Андр., Псльовий Михайл, Костюк Андр., Кульчицький Йосиф, Білич Яків, Дук Г., Завадук Яків.

Товариство „Поміч в Чужині“ в New York, N. Y.

В. 210. Кучма Юрій, Кучма Ілія, Козачик Михайл, Кучма Сямеон, Пенжалський Гр., Тишла Василь, Залипка Лука, Ремизовський Йосиф, Козачик Иван, Кучма Иван, Мазуркевич Иван, Дзядикевич Лука, Німчинський Михайл, Чоп Юліян, Загорський Францішек.

Сокил під покров. сьв. Михаїла в E. Youngstown, O.

В. 218. Ярош Йосиф, Шибеляк Иван, Тхурик Михайл, Тхурик Иван, Стахура Стефан, Сокил Йосиф, Савчак Семен, Пушак Федор, Пушак Семен, Переговський Стеф., Омелян Еміль, Омелян Василь, Ляховський Йосиф, Копанишин Максим, Гоїк Амброзій, Гіль Роман, Грицьк Михайл, Вітик Ілько, Богдан Михайло, Бурій Ігнатій, Бистранський Атанас.

Бр. сьв. Василя Великого в Wilkes Barre, Pa.

В. 278. Яніцький Иван, Мурикон Мих., Паньків Федь, Драбич Ник., Єдинак Дмитро, Петях Мих., Глузінський Юрко, Лисів Михайло, Індик Михайло, Шилевка Стефан, Коваль Василь, Федюшка Ілько, Куделич Дмитро, Василь Павуш, Юрій Гнат, Романишин Павло, Мальцак Ілько, Вітрук Микола, Малборський Павло, Ленчак Иван, Бурий Василь, Іванчик Онуфрей, Грегулич Василь, Чайговський Петро, Гавилій Матій, Чижовський Ілько, Гриневич Мих., Данько Василь, Драбич Юрій, Теменьський Иван, Теменьський Матій, Прятка Василь, Асафат Мурикон.

В. 1. Желінський Осиф. Колодій Иван.

В. 3. Кузмич Данько.

В. 2. Пех Теодозий.

В. 6. Попович Михайло.

В. 7. Цірке Василь, Фалатович Иван, Гарайда Михайл, Білий Гр.

В. 8. Гладич Дмитро.

В. 11. Ксенич Анна.

В. 15. Маласт Иван.

В. 16. Плюта Юрій, Біль Михайл, Тира Алексій, Плюта Дмитро, Урда Алексій.

В. 23. Ферчак Мих., Паштирак Емро, Говняк Иван, Югас Анд.

В. 25. Ваніцький Афтан.

В. 28. Чабан Гурко, Коцур Иван, Шумський Петро.

В. 29. Челак Стефан.

В. 34. Пєбло Григорий.

В. 36. Вошинський Иван.

В. 37. Баран Дмитро, Окол Иван, Воргуш Симко, Рабак Онуфрей.

В. 40. Райхель Антін, Гошковський Антін.

В. 42. Барна Иван, Іванчик Иван, Хома Никола.

В. 46. Корнісюк Авакум, Являк Андрей.

В. 47. Фук Мих., Дзура Мих., Лобовний Ник., Дзура Василь.

В. 48. Спирняк Николай, Мартиняк Ілько, Ячник Антін, Кунці Йосиф.

В. 49. Синитела Николай, Магай Марек.

В. 51. Шашкий Мих., Політович Иван.

В. 52. Барщевський Михайло.

В. 53. Ковалчик Иван, Маліновський Андрей.

В. 55. Копко Иван.

В. 58. Іванців Василь, Годик Тимко, Саламошак Николай.

В. 62. Глинячич Ігнац.

В. 63. Заблоцький Василь, Яйко Иван.

В. 66. Солтис Николай, Вильховий Петро, Гарко Павло, Валко Иван.

В. 67. Лещик Андрей.

В. 70. Ліснянський Николай, Яновський Иван, Яремцо Евстахий, Низоленько Микита, Юськів Кость, Шельвах Иван, Гретин Василь, Воронка Лев.

В. 72. Судик Осиф.

В. 74. Капраль Луць.

В. 77. Чопіла Антін, Ратковський Микола.

В. 78. Федоркевич Василь, Курій Стеф., Пелеш Василь, Міцько Андрей, Цалинський Миколай, Міцько Мих., Крайник Онуфрей.

В. 82. Дуда Антін, Войтко Гр., Чолинєць Олекса.

В. 83. Бабич Марія.

В. 84. Шкварк Константин.

В. 85. Трїш Ник., Шалінський Теодор, Мельничак Ігнат, Лугоаєй Семан.

В. 92. Лїрозій Сильвестер, Мізенько Андрей, Отрок Иван, Романів Иван.

В. 95. Дудиняк Иван, Яцканич Теофіл.

В. 102. Сорівка Андрей, Савчин Стефан, Юнич Юрко, Войтович Петро, Хомик Димитрій, Цап Михайло, Мовчко Филип.

В. 105. Мдяя Павло.

В. 106. Гурей Никита, Пшп Павло, Долошицький Михайл.

В. 107. Антін Виць, Немет Юрко, Федак Марія.

В. 110. Лєник Семко.

В. 111. Подалак Мих., Андрусишин Иван, Гєра Павло, Лошинський Віліям.

В. 112. Гаваль Катерина.

В. 113. Максим Лєшко.

В. 114. Моча Мих., Кашарда Иван, Слівка Юрій, Галай Иван, Кулик Юрій.

В. 115. Бурин Михайло мол.

В. 117. Кунашевський Григорий, Дацьк Иван, Кароль Юстин.

В. 119. Віраг Стефан, Левіцький Иван.

В. 120. Велико Василь, Токарчик Иван, Кость Семко, Кімак Дмитро, Ковальчук Дмитро, Бірча Лєсьо, Возняк Владим., Кость Андрей.

В. 122. Черемшак Елксавета.

В. 123. Мєліш Василь, Кузьмин Стефан, Коваль Иван, Лупчанський Олекса.

В. 128. Марих Михайло.

В. 130. Шпікула Катерина.

В. 134. Козак Антін.

В. 135. Індзік Никола, Легдан Василь, Галушка Стефан, Попіньчак Федор, Папіньчак Мартин, Сідевар Василь, Курятник Федор.

В. 141. Івановський Николай.

В. 143. Сагал Митро.

В. 145. Сеньков Иван, Кацюла Войтек, Цетнар Павло.

В. 147. Лішчинський Михайл, Данилюк Федько, Когут Иван, Воркун Прокіп.

В. 153. Саврук Андрей, Герич Стефан, Бабич Ілько, Косців Ілько, Лєхновський Павло.

В. 154. Федак Михайло.

В. 155. Брєхун Антін.

В. 157. Вархолік Дмитро.

В. 158. Дмитрів Теодор

В. 161. Колп Иван.

В. 162. Слук Петро, Савка Василь, Панькевич Миколай.

В. 164. Вебан Ефтик.

В. 168. Клим Василь, Клим Олекса, Покришка Иван, Сеньків Гринько, Дмитрів Василь.

В. 170. Могилевич Онуфрей, Возбович Евстахий, Городецький Ілько, Яріш Теодор.

В. 175. Барна Юрко, Пуцило Олешко, Цурило Иван, Юрдан Гринг, Гураль Михайл.

В. 176. Пукач Ілько.

В. 179. Мєкпбак Димитрій, Абрамко Иван, Мороз Димитрій, Клим Кондрат.

В. 180. Годованський Иван.

В. 185. Ганючик Иван.

В. 188. Хома Луцьо, Чурма Атексий, Король Василь, Візняк Михайл, Циктиш Мих., Гуощта Федор, Шафрун Ільків.

В. 191. Горішний Иван, Іванечко Михайл.

В. 192. Гуцулак Дмитро, Вальнів Федорій, Дячшин Грпг.

В. 194. Гунчак Никола

(Продовженє на стор. 7-ій).

F 96

„SVOBODA“

(LIBERTY)

The Ruthenian Weekly
184 Hudson St.,Published every Thursday at 184
Hudson St., New York, N. Y.

Published by

The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

REV. P. PONITAYSHYN,
Superintendent

Box 112, Elizabeth, N. J.

Адреса мешканця:

326 Rose Hill Place,

ELIZABETH, N. J.

ANTH. CURKOWSKY, editor,
184 Hudson St.,

NEW YORK, N. Y.

K. KIRCZOW, manager,
NEW YORK, N. Y.

Terms: Two dollars a year.

Advertising rates furnished on
application.Entered as second-class matter
December 21 1906, at the Post
Office at New York, N. Y. under
the Act of Congress of March 3,
1879.**„Свобода“**часопис для руського народу в
Америці і орган „Р. Н. Союза“,
виходить що тижня в четвер і
коштує:в Америці на 12 місяців \$2.00
до стар. краю на 12 місяців \$2.00
в Америці на 6 місяців \$1.00Оплачувати газету треба всег-
да з гори.Гроші треба посилати в реджіі
стравним листі, або через ек-
спресовий, або поштової money
order (моні ордер). Money order
то є карточку, котру дістанете
від почтара або агента на ек-
спресовім офісі, пішліть нам бо
без того ми не годні гроший ді-
стати.

Адрес:

„SVOBODA“

184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.Дописи просить ся писати ли-
шень на одній стороні картки.
Дописи непрягої до друку ви-
даються, наколи з гори не було
зазначено, що жадає ся її звороту
і не було залучено марок на
зворот.**Чи здорова околиця
Йорктова, Ва?**Повисше питанє виріну-
ло в злуці з наміреною ко-
льонізацією тої околиці Ру-
синами. В виду того я
позволив собі написати до
шістьох лікарів практикую-
чих в згаданій околиці ось
таке письмо:

„Дорогий пане Доктор!

Будьте ласкаві написати
мені яке є загальне здоров'є
в повіті Йорк в порівнянню
з другими повітими поло-
женнями над заливом, (Che-
sarake Bay), які слабости
там найчастійші. в яких
порах року і чи мають они
які причини в землі.Рівнож напишіть чи буде-
те противні тому аби ого-
лосити Ваше ім'я і адре-
су еслиби було сего потре-
ба“.На повисше письмо ді-
став я доси чотири відпо-
віди, а звучать они ось як:

I.

Дотично здоров'я в повіті
Йорк в порівнянню зі здо-
ров'єм других повітів над
заливом, я є певний що
здоров'є наших людей єтак добре, як котрого не-
будь повіту в сім стейті.В осінніх місяцях маємо
троха малярії (malaria), о-
днак дуже рідко тратимо
хорого в наслідок якої не-
будь пропасниці, хмба що
трафить ся, як се впрочи
лучаєсь і деінде, perhritis
або запалене почок, pneu-
monia або запалене легких
і т. п. Дифтерії, шарклатя-
ни і кору маємо дуже мало.
Ми не маємо клопоту з
боку закаженої землі. Намі
публичні будинки чисті і в
добрім порядку, наш мі-
сцевий уряд здоров'я пиль-
но робить свою роботу“.

II.

Здоров'є в повіті Йорк є
майже таке саме як в дру-
гих повітах над заливом.В літі і осени переважа-
ють пропасниця (malaria)
і запалене кишок (typhoid-
fever), в зимі і на весну
запалене легких, грип або
influenza і запалене оболони
грудної або pleuisy.

III.

Здоров'є сего повіту, о-
скільки я могу сказати є
так добре як і других по-
вітів над заливом. Запалене
кишок, пропасниця, запалене
легких, грип. Перші
дві слабости лучають ся в
котрій небудь порі року але
найчастійше в літі і осени.
Запалене легких в зимі і
весну, грип вчасно на
весну. Оскільки земля тут
причиною, трудно сказати
та я думаю, що купи риб
уживаних для погною ма-
ють дещо спільного з двома
першими слабостями, бо
они лежать на землі, гни-
ють і до себе притягають
мухи. Всякають по часті
в землю, заціпляють її а
можливо що також і кер-
ничну воду. Я старав ся
поучити людей про шкоду
для публичного здоров'я з
сего виходячу але ті, що
вживають рибу, не зверта-
ють на се уваги.Земля тутешна є низько
положена, багниста і часа-
ми комарі є докучливі.Маємо також троха віспи
і дифтерії, але небогато.

IV.

У відповідь мушу сказа-
ти що пропасниця в своїх
ріжних формах є найчастій-
шою хворобою, яку ми
тут маємо і показуєсь она
у всіх порах року але най-
частійше від половини Ав-
густа до кінця Новембра
і знов на весну в місяцю
марті і апрілю. Запалене
кишок лучаєсь дуже часто
в другій половині літа і в
зимі, а то після мосі думки
з причини лихой води до
пиття, плитких керпичь і
т. п. Протягом кінця мая,
в юнію і першій половині
юлія жолудкові слабости
лучають ся так між дітьми
як і дорослими. Причиною
сего є між иншими також
пиття верхньої води; дощі в
тій порі року є дуже обяв-
ні. Грипу і запалення легких
є багато на весну і в зимі
в наслідок наглих змін (тем-
ператури) і з тої причини,
що всі люди заробляють на
житє у воді, отже виста-
вляють себе на небезпеку.
Розумієсь, що ми маємо
тут також всі другі хворобияким підлягають люди але
они не є тут частійші як
деінде.Три четвертих усіх ту-
тешних слабостей є спри-
чинені впрост або посеред-
но через пропасницю.Отсе зміст чотирох п'єсьм
які я одержав.Імен ні адресувати не подаю,
бо думаю, що се на разі
непотрібне.При сій нагоді зазначу,
що в повіті Йорк є кваран-
танна на худобу, себто ніхто
з вітам не може вивозити
худоби по за границю обя-
внату кварантанною. Прича-
ною сего є „cattle fever
tick“, себто „кліщ“, який
сідає на скотину і заціплює
у неї хворобу звану Texas
fever або Malaria bovinae,
щось в роді скотячої маля-
рії або пропасниці.

Др Микола Ардан

Keokee, Va.

Із наших гараздів.

(Конець).

Тепер заходить питанє,
чи еміграція до Америки
приносить нам користь, чи
втрата? На підставі того
всього, що дотепер написано
видимо, що не приносить
вона нам користі, бо не
можна чейже брати того в
рахубу, що кілька заледне
наших одиниць прийшло до
якого-такого майна і то зі-
браного тільки між своїми.
Наше покоління видіє і скоро
тут винародовлює ся, нарід
тратить здоров'є а дуже ча-
сто і житє при надмірній
і небезпечній роботі в ту-
тешнім меклі праці. Вистар-
чить лише переглянути роз-
мети Р. Нар. Союза, аби
перекопати ся, кілко то
наших людей кладе тут жи-
тє в нещасливих випадках.
Нема місяця, щоби не по-
гибло кількох наших лю-
дей через переїханє, забите
або покаліченє. А кілько-ж
то гине на ріжні надзви-
чайні недуги, як сухоти
і т. п. От підіть та приди-
вись ся як то наші люди
приїдуть до Америки, а
опісля пригляньте ся їм,
коли по пару роках побуту
в Америці вертають в рід-
ний край: які марні та май-
же на пів каліки. А їх до-
робок — часом кількадесят
доларів, от і все.Що скористала зелена
країна сьв. Патрика, Ир-
ландія на еміграції? Боро-
лись Ирландці мужно з силь-
ним ворогом — Англією, та
немогучи собі дати ради,
рішили ся на масову емі-
грацію. Красний колісь
край спустошив нині майже
цілковито, бо найкрасший
цвіт народа на еміграції
в Америці. Ідуть виправді
в Ирландію гроші, але лиш
гроші...
Найліпше, здає ся, вихо-
дять ще ті, котрі полишив-
ши родину дома, приїджа-
ють тут самі а опісля по-
будуть пару років (але не
пів року або рік) а живучи
тут оцадно і придбавши
трохи гроша, вертають в рід-
ний край і за зароблений
грівн докупляють землі та
розширяють своє господар-
ство; далі ті, котрі приїдуть
сюди зі старшими дітьми,а маючи трохи гроша, зай-
муть ся тут фармеркою.
Решта, то самі бідаки —
пролетарі. Не говорю про
тих, що тут на стало осі-
дають, бо між ними ріжно
буває.О тім, хто та як повинен
тому зарадити, аби емігра-
ція була розсудною а не
легковажною і приносила
нашому народови користь,
яко власне кілька слів ска-
зати. В першій лінії покля-
нана до того наша старо-
крайська руська преса че-
рез уділяє точних і совіс-
них інформацій о Америці,
о котрі при добрій волі не
було би так дуже трудно.
Дальше покликана до того
і наша інтелігенція в старі-
м краю, як священники,
адвокати, учителі і т. п.
Они-ж певно знають про
Америку більше чим пере-
сїний чоловік, тож повинні
послужити своєю радою
меншому братови. Найле-
кше ще прийшло то сьвя-
щенникови. На селі, де Па-
раска з крайної хати знає,
що варила нані на обід
Іваниха на другім краю
села, легко також дізна-
ти ся, хто виїжджає за
море. Наші люди мають ще
до того звичай, що перед
таким від'їздом дають зви-
чайно на Службу Богу „за-
путешествуючих.“ Сьвяще-
ник отже має тоді добру
нагоду об'яснити по змозі,
чи оплатить ся йому їхати
та кого і чого має тримати
ся приїхавши уже сюди,
аби не блукав ся як блудна
вівця та не попав таким
чином в ворожий табір як
то, на жаль, дотепер буває.Нашого чоловіка если роз-
ходить ся о які грошеві
складки знайдуть хотьби і
на кінці сьвіта, але поза-
тим нікто про него не дбає.
Тож крайна пора була-б о
тім уже раз подумати.Розходить ся о те, аби до
Америци приїжджали люди
здорові, оборотні і охочі до
праці, не числячі лише на
яке-таке знанє старокрай-
ського ремесла, бо тут ру-
чне ремесло заслугає про-
мисл фабричний. Наш швець
та кравець взяв би ся за
голову, если-б побачив хто
тут шие чоботи та убраня.
Наш столяр іде тут до фа-
брики мила, муляр до фа-
брики гузиків, коваль до
фабрики масла і сира, тесля
до пекарні, лісничі до ко-
паня каналів, шевці до фа-
брик сорочок та ковнірців,
люде з матурою і з покін-
ченими гімназіяльними шко-
лами дістають підрядне за-
нятє в реставрантах а ре-
дактори продають бритви,
годинки, шпильки, образи
і т. д. і т. д. От, дійсний
Вавилон.Еміграції не треба спиню-
вати, але най ідуть люди,
котрі зможуть дати собі
раду і чують ся в силі по-
бороти всякі перепони, а не
так — от аби ся їхало, або
„з чим баба на торг, з тим
і з торгу.“ Най еміграція
буде проваджена добре і ро-
зумно, а тоді вийде вона
всім на користь.В сій справі повинна вре-
шті відозватись наша руська
преса.

Антін Кічак.

З далеких „вестів“!

(Конець).

По великім водосвятію,
яке відправили усі три сьвя-
щенники, нарід подав ся на
двір, де ожидала його вже
велика маса людей чужо-
сторонних та й з сусідних
польських і словінських
церквей. Залунало руське
„Христос воскрес,“ а разо-
м з ним у серця усіх всту-
пала тиха та протє певна
надія, що після Христового
воскресєня — воскресемо
і ми, воскресє і наш бідний,
русський народ до кращого
житя. Небо, що увесь час бу-
ло захмарене, тепер як раз
прояснило ся, а сонце роз-
веселило усю природу. Ми-
мохить нагадала ся мені
хвиля з Христового житя,
коли то Отець небесний
промовив: „Сей єсть Сынъ
мой возлюблений, о немже
благоволюх.“ По хмарах,
бурях і громовици засіяв і
для нас кращий день, у я-
кім Бог zesлав свою ласку
і також начеб мовив: „Се
єсть мѣсто мое, о немже
азъ благоволюх.“В часі посвячення каменя
промавляв Впр. о. Лев Сем-
братович. У своїй бесіді го-
рчачими словами змалював
він усі трудности і перепони,
які руський народ му-
сить переходити, заки дібе
ся свого кутка, свого вла-
сного, рідного Божого хра-
му. Вказав на ті невгоди,
на ті роздори, викликувані
дітьми таки тої самої матери
Руси і завізав усіх до брат-
ньої любові, згоди і єдно-
сти. „У єдности сила“ отсе
була провідна думка слів
Впр. о. Сембратовича.По скінченні богослуже-
ню усі сполки, що прибу-
ли на це торжество, руши-
ли маршом через College
Ave., Professot Str. і Stark-
weather Ave. під галю Fink-
beiner-a на W. 10-th Str.,
а з ними й увесь майже на-
рід. Величавий був се похід.
Цілі два довгі блаки зани-
мали Сполки у рядах, а дві
оркестри супроводжали їх
при звуках „Сокільського
Маршу.“ Мабуть вперве се
понеслась по вулицях на-
шого міста отся прегарна
руська пісня. На гали що
їно показало ся, яка то ве-
лика маса була присутна на
торжестві. Бачило ся тут
братство сьв. Петра і Павла
і „Запорожську Січ“ і бра-
цтво сьв. Андрея з Logain,
з Youngstown і з Lakewood
і всім польських сполків та
два словінські. Ріжномані-
тні сполкові строї злива-
лись разом у милу гармонію
красок. Ту приняв їх при-
вітним словом Веч. о. Дов-
гович, як господар дня, а
подякувавши усім за участь
в богослуженю, висказав на-
дію, що славянське ім'я не
вмре, не загине, коли отсе
між нами є згода, любов і
порозумінє, коли ми уміємо
ще постояти і подбати за
віру наших батьків та за
честь і славу свого народа.
І відіграла музика ще раз
сокілський марш, а усі при-
сутні засіли до гостинного
обіду.Як радувало ся серце
під ту хвилю, яка могутнянадія підносила його,
не висказати того.Гамір та веселість н у-
мовкали. Нарід налізав
по раз то більше. В і ви-
чікували нетерпеливо квілі,
коли то розпочнуть ся за-
повіджені „Вечорниц“Та й надійшла та велика
вижидана шеста година І. Ль-
на Йорхестра під ба урхо
д. В. Вітковського прєра-
сно відіграла дві опери: Ki-
ngstone і Santiago Ta-
ting, вдоволяючи і вийи
багилівіших музиків і чю-
ним і преціозним вию а-
нем обібраних творів. Ік
слідуючу точку заповде-
но представленє: „На са-
рости літ,“ образ з нар-
днього житя. Само прє са-
вленє (отсе вже третє я-
ду) випало дуже гарноСлід тут зазначити, що са-
матори вповні зрозуміли
свої ролі, а через те й а-
рактистичний момент тої
штуки (у послідній сцені з
плактою) випав як дуже
можливо найудачніше. Те
стану переказувати зміту,
бо він усім майже відомий.
Додатиб хибань те, що у-
лоб бажанєм усіх, аби н пі-
молоді аматори з тимсамим
зав'язтем і зрозумінєм в
і користі в представлєні
працювали дальше, а пі-
знанє для них ніколи не
зменшить ся, а зростє. Е-
так слідувала молитва... о-
же великий“ (4-та точка і
„Вязанка“ з народніх пі-
сень — Н. Кумановського
(8-а точка) віддана зга-
ним вже висше хором „
країнського Бояна“ зовні
добре. Можнаби поставити
ще деякі дрібні бажаня на
його адресу, але звальня-
ту обставину, що се хо-
зовсім молодий та що шт-
ка вкусного сьвіту не про-
ходить сама від себе, а по-
їно через довгі вправи, а
можемо нині сьміло виск-
зати ся з повним прива-
нем для ваконаної ним при-
ці. Дуже удачно вийшла
також деклямація „Наша
надія“ — О. Левицького
„Україна“ — В. Самійле-
ка. Мож було пізнати, що
деклямаційні виступи для
п. Василя Пиндика се не
першина, що він уміє і зро-
зуміти і відчути це, що від-
дає. Ось тому то аудиторія
присилувала його вийти
вдруге з тимсамим. Та не
завела ся у своїй надії, бо
п. Пиндик віддеклямував
зовсім инший, дуже гарний
вірш: „Добраніч“. Усі, а
особливо молодіж, до якої
почувань найбільше підхо-
див сей вірш, нагородили
його довго треваючими о-
плесками. Найкраще однак
вийшла 7-а точка: „Мово-
рідна“, яку віддали малень-
кі дівчатка: Оленка Черіг і
Анна Брунарська. Чистий,
рівний голосочок — хоч і
не сильний — та протє
звінко розпливав ся по усій
галі. В аудиторії — мов на
який приказ — стихло так,
що може було чути й най-
меньший шелест. Пісня
плила рівно спокійно а її
слова промовляли краще
усього до сердець зібраних
гостей. Тож не дивно, що,
коли скінчили, буря оплес-
ків зірвала ся на сали і
невмовкала доти, поки на

сцені не появили ся в дру- ге „малі любимиці“ і не відспівали ще раз те саме. Настрій гостей був тор- жествений. У серцю кож- дого розжеврила приспана хвилюю тяжкою працею любов до рідного краю та згадка про ті золотокосі ниви, про зелені луги та левади, про рідну хату, а в декого й про свою роди- ну. І ми були свідками, як під ту хвилю не одна горяча сльоза туги упала на спрацьовані руки.

Відтак слідував „Вели- кий Баль“, що тривав аж до другої з раня. Веселість — яка на хвилю замовкла була — тепер наново ожи- вила ся, про що свідчили найкраще численні пари в танцю. Не буду розпису- ватись про сам баль, який удав ся дуже гарно, згадаю лише, що мимо великої мішанини народностей, які взяли участь у сій забаві, у всім видно було великий лад. Додати треба для ці- лости, що заряд балевий подбав також о красті про- грами за оголошеннями, ро- боти нашої таки „Свобод- и“. Значить доложено усіх старань, аби так вечорниця, як і сам баль випали як найгарнійше і наймилійше.

Во й справді жалко стає нині, що той день, 29-ий мая — який на довго оста- неть ся у памяти тутеш- них жителів — що той день не тривав довше, а минав так скоро. Знак се, що клівеляндські Русини не мали до сеї пори нагоди побачити щось доброго а своєрідного і тому тужно їм за тим.

Ми надіємось, що тих кілька годин пережитих у рідній атмосфері, у руськім кружку буде першою яс- ною хвилюю у нашім жи- ттю, що вони розбурхають не одну може й зовсім приспану народну совість та стануть запорукою щас- ливої будучности і єдност- и, задля якої ми й згур- тували ся ту в окрему га- лицьку парохію.

UNORSKI RUSIN.

ПОДЯКА.

Управляючий Заряд русь- ко-католицької Церкви свв. Апостолів Петра і Павла в Клівелянді огайським зібран- ням на місячній засіданю дня 7-го червня 1910 р. по- рішив односторонно вислати на руки Впов. п. Редакто- ра слідуєче письмо з про- шенням о надрукування його у найближшому числі „Свобод- и“.

Зібраний Заряд почувасть ся до милого обовязку здо- лжати щирю подяку усім: так дорогим Братям-Руси- нам тутешнім і чужосто- роннім, як і Братям-Поля- кам і Словакам за те, що зводили так численно взяти участь у торжестві посвя- чення угольного каменя при нашій церкві і своєю при- сутністю піднести значін- того дня.

Особливо-же складало на сїм місци сердечну подяку: Високопреподобному Отцю Льву Сембратовичу з Ву-

falo, N. Y., Всечеснійшим Отцям Василеві Задерков- ному з Youngstown, O., Francis Doopke і Augustin Tomasek з Cleveland, O., брацтву свв. Андрея (від. 128. P. H. C.) з Logain, O., яке жертвувало при сїй нагоді \$40.00 на нашу церкву, брацтву з Youngstown, O., і з Lake- wood, O., як також усім сполкам польським при церкві свв. Івана Кантога і словацьким при церкві свв. Венделія в Cleveland, що не пожалували ні коп- тів ні труду та прабули на сей день, аби участю в бо- гослуженю віддати честь святаю місцю, а через те збільшити нашу радість і утіху. Бог Всевипній сто- рицею нехай заплатить Вам за се, а і Церков наша у своїх молитвах ніколи не забуде помянути своїх До- бродіїв, випрошуючи для них всякого потрібного їм добра.

В Клівелянді огайським, 7-го червня 1910 р.

о Вол. Довгович, прдс.
Йосиф Сенчина, секр.
Ст. Палівода, кас.

НОВИНКИ

КАЛЕНДАР.

Червень.

- 16 Ч | Лукіяна
- 17 П | Митрофана
- 18 С | Усопш. Марк.

- 19 Н. | Св. св. Духа
- 20 П | Пресв. Тройці
- 21 В | Теодора
- 22 С | Кирила, Теклі

— Справа українсько-о уні- верситету у Львові. Університет — се найвища школа, де йдуть вчили ся по скінченю гімназії або реальної школи. Вчать ся там на священиків, лікарів, про- фесорів, адвокатів і т. д. В Гали- чині є два університети: в Кра- ковї і у Львові. Той перший є чисто польський, а у Львові польсько-руський. Одначе По- ляки старають ся від якогось ча- су, щоби львівський університет був також чисто польський і щоби студенти-Русини вчили ся там лиш по польськи. А студен- тів-Русинів є поважне число — до тисячки, або і більше. Отже не може так бути, аби і той у- ніверситет, де хоч трохи Русини мають право вчити по руськи о- став чисто польським. Тому сї студенти тай українські послі- кають, що як вже має бути і у Львові польський університет, то нехай же буде і один руський. Сего вимагає потреба і справед- ливість. Поляки не хотять на се пристати. Вони не годять ся на се, аби руський університет був у Львові і всі чимраз більше до- магають ся в правительстві, щоби проголосило львівський уні- верситет польським. А щоби по- казати, що через те, що універ- ситет є польсько-руський, не мо- же бути між польськими і ру- ськими студентами спокою — польські університетські профе- сори підбунтовують своїх сту- дентів і намовляють їх, аби не- покоїли Русинів. І через се вже нераз приходило на львівському університеті до колотнечі. Пе- ред двома тижнями польські студенти силкувались знову ви- кликати колотнечу, але снм раз- ом українські студенти не дали вивести себе з рівноваги мимо сего, що Поляки нападали на них і не допускали до науки — тай наміри польських заторі- жників не здійснились. Справою на уні- верситеті занялись українські послі в парламенті, вони пред-

ставили цілу річ правительству, тай домагали ся основаня окре- мого університету у Львові. Правительство годить ся на се, але тоді, як і Поляки не будуть протпвні сему. Отже правитель- ство має проголосити львівський університет польським, та запо- вісти царському розпорядженем основане руського університету. Від тоді розпочало-б ся посте- пенне розширене руської науки на теперішньому університеті і се було-б першими підготовни- ми кроками до українського у- ніверситету. С отже надія, що справа українського університе- ту зістане незабором остаточно порішена.

— Переслідуване Українців під московським кнутом. Росій- ське правительство старас ся на кождім кроці нищити україн- ське житє в Росії і живнас до се- го всяких диких способів. Воно розвязує українські товариства, замикає сотки українських дія- чів по тюрмах, свідомих укра- їнських селян висилає в Сибір, забороняє українські газети і видавництва а навіть забороняє по українськи говорити! Сми- днями клівський тимчасовий ко- мітет, що має нагляд над нови- ми друкованими книжками, по- становив скофіскувати україн- ський народний гимн: „Ще не змерла Україна“ і позивати тих, що видали його друком. Драв- да, що рай в Росії (як кажуть наші зрадники москвофіли, ко- ли не можна вже засьпівати на- віть народної пісні!

— Перехід комети Галяє а взглядо її хвоста через землю не всюди був так безпомітний, як у нас. Ось що про сей пере- хід пише до галицького „Діла“ д. П. Кирчів з Курник коло Я- ворова:

„Ми вистежили хороше яви- ще, що товаришило кометі в но- чі з 18 на 19 мая, і то цілком просто. Дня 18 мая десь з опів- ноци вибрались ми в двох на по- ле, найшли найвищий горбок, відки довкола вільний вид. Ніч була холодна, місячна і зоряна, роса обильна, а тишина така, не мовби справді природа дух заперла, очікуючи, що воно та- кого стане ся. Ні вітрець ні пт- чика не шевелюлись. Ми так переждали аж десь до 2 і пів години з опівночи. На східнім небосклоні долом розсунулись ріденкі маринючки; небо снє- се, чистеньке, немов умидось на рапінший привіт сонця, а на нім ми нечаяно побачили білу, мов світло місяця під різдвяну ніч зьвізду. Її ядра годі було доба- чити, її світло в цілїм обемі то збільшалось то зменшалось, а са- ма вона посувалася на полудне- вий захід. В тім небо почало здовж понад овид рухатись я- кимсь світлом так, якби бли- скало, однак блискало якимись фосфоричними філями від пів- ноци! Се тривало може з 15 ми- нут, та чим дальше до розсві- ту, світло комети і се фільован- ське світла на долішнім небо- склоні блідло і щезало. Відтак остала ся лиш блідонька зника- юча комета, і ми вернули домів. Дня 23 і 24 була вже комета ціл- ком на заході, і 24 навіть дуже добре було її видно, бо місяць був за хмарами. Вона швидко йде від півночі.

— Власть тьми. До Миколи Стефаніка в Хомчині коло Ко- ломії прийшла була перед дво- ма місяцями Параска Орлов- ська з сусідної Вибранівки. Са- ме тоді Стефанко рахував на столі гроші. Цікава Орловська спитала його, звідки він має стільки грошей. Стефанко без надуми сказав, що купив собі чорта, який дає йому гроші. Ор- ловська запала просити Стефа- нка, щоб він поміг їй купити чо- рта. Орловська продала коня за 90 К і поїхала з Стефанком по чо- рта до Сиготу на Угорщині. Там якась жидівка продала Орлов-

ській дві повні фляшочки, які мала Орловська носити через 20 днів під пакою, а відтак держ- ти в куті на поді. Коли бн по- требувала чорта, мала закликати його з фляшочок. По назначенім часі Орловська не могла докли- кати ся чорта, а Стефанко також не зміг їй на се порадити. Ор- ловська пожалувала ся перед су- сідами, а ті порадили їй заска- рити Стефанка. Обманця ареш- товано і приставлено до вязниці в Коломїї, але коні Орловської пішли „вотрови в зуби“.

— Як російський губернатор пішов у відставку. Костромський губернатор Веретенников пішов у відставку незвичайним спосо- бом. Як велика „риба“ він ціле урядованс звалив виключно на підчинених урядників і підпи- сував урядові акти, навіть їх не читавши. Недавно предложено йому акт такого змісту: „На- решті я пересвідчив ся, що я не надаю ся на губернатора, не маю до сего потрібних здібнос- тей“... і потім слідує ловший виказ його промаків. Губерна- тор підписав і сей акт як зви- чайно, не читаючи його. Незви- чайний сей документ дістав ся в руки президента Століпїна. Веретеннікова покликано сей- час до Петербурга, де він рад- нерад признав свою несовісність, при полагоджуваню урядових справ і одержав зараз відпустку. Випадок сей викликав у вишшх бюрократичних кругах велику сензацію.

— Дитина з двома головами. В селі Чцянї, на Мазурах коло Ря- шева (Галичина), в дворі барона Христїанї, повила одна служни- ця дитину з двома головами. Ніг у тої дитини не було, лиш з од- ного кінця одна, а з другого дру- га голова. Новородок сей зараз помер.

— Затоплені у підводному су- дні. Перед кількома днями ма- невровано підводним військо- вим судном в одній французькій воєнній пристані. В судні зна- ходилось 27 жовнірів з офіцїра- ми. Підчас виправ під водою коли судно було у великому розгоні, увігналось під великий паро- плав та з'ударилось з ним. В на- слідок сего судно зістало ушко- джене, мабуть трісло і впало на дно моря. Судно се називалось „Плювіоза“. Довідавшись про се, власти воєнної маринарки вислали зараз водолазів, аби розглянули що сталось з судном. Водолази спустившись на дно, стукали в судно, а в судні оста- ючі там люди також відповідали м стуком. Одначе водолази не могли оглянути що є з судном, бо уносила їх сильна струя во- ди. Однак мимо всего не знай- шли способу уратувати залози судна і люди погнули страш- ною смертю від удущеня, подіб- но як се сталось перед кількома роками також із затопленим французьким підводним судном.

— На днях відбуває ся в Ши- каго, Ілл. незвичайно бурлива конвенція „славного“ „Соедине- нїя“. В минувшу суботу відбув ся вибір головних урядників; зі старих війшли всі до нового у- ряду крім одного головного ка- сієра, Джамурі, який перепав. Про хід справ на конвенції по- говоримо в однім зі слідуєчих чисел часописи.

ПОЗІР! БРАТЯ! ПОЗІР!
Братство свв. Івана Хрестителя, від. 277 P. H. Союза в Гартфорд, Конн. устроєє
ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
дня 25-го червня 1910 року в Conway's Hall на розі Main і Sheldon улиці. Початок о 7. год. вечером. На сю забаву запраша- ємо всіх Русинів і Русинок з Гартфорд і околиці. За добру за- баву і чесну услугу ручить
Комітет.

— Ріжні дороги ведуть до Ри- му, як рівнож ріжні суть сред- ства довилчєня. Проти ревма- тизму і других нервових слабос- тей є лиш одно средство, а то славний у цілїм світі „Котвич- ний Pain Expeller“ Richter-a, як се стверджують многі признаня. Ціна одної фляшки 25 і 50 цит.

ЛЕГКА ВКАЗІВКА.

Як лишень якийсь орган ва- шого тіла захоріє, є се нечає вказівкою найріжнороднішшх недуг а передовсім тих, які ви- кликують так зовими мікроор- ганїзмами Однокою дорогою, яка тоді нам лишає ся щоби запоби- чи недугі або принайменче здержати розширюванс недуги є скріпити ослаблені органи і приневолити їх до прийняня і травленя потрібного для тіла корму. Тоді тіло стане досить сильне, щоби і дальше остати здорове. Найліпшим средством аби дальше піддержати і заховати надаліше зникаючий апетит є Трїнера Американський Елік- сір Гіркого Вїна. Є се добре средство до управильнюваня жолудка а заразом знаменитий скріпляючий лік. Навіть най- ніжнійший жолудок який від- кидає всі инші средства прий- ме сей лік, та через него стане опять сильний і кріпкий. Раді- мо уживати сего вина в усіх не- диспозиціях жолудка як не- стравність, затверженс, нервоз- ність, напади ревматизму, хви- леві болі голови, анемія та всі недуги крови. По всіх другсто- рах.

JOS. TRINER,
1333-1339 S. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.

ROCHESTER, N. Y. бр. свв. Йосафата, від. 217 подас до відо- мости що мітинг відбуде ся в не- ділю, дня 19 с. м.; упрашає ся всіх членів явити ся на сей мі- тинг, бо суть важні справи до полагодження; неявивший ся чл. на час підпадає карі 25 цт. а у- рядник 50 цт. — Сильє Грив- наєк секр.

MANCHESTER, N. H. від. 178 P. H. C. подас до відома що мітинги відбувають ся кожної третої неділі в місяцю о 2. год. по пол. у Й. Смаржа 384 Pine st. Уряд братства слідуєчий: Йос. Смарж пр., Гр. Болюх секр., В. Пілх кас; адр.: тов. с: Н. Во- луч 20 Amherst st., Manchester, N. H.

Віче! **В справі** **Віче!**
М. Січинського
відбуде ся
дня 19. червня 1910 (Зелені Сьвята)
о год. 4-ий пополудни
Велике Окружне Віче
в BUTLER, PA.
Запрошуємо всіх Русинів нашої околиці, щоби
виповнити ухвалу Пітсбурського головного віча з дня
23. мая 1909 р.
З Пітсбурга відходять стріткари о год. 12.45, 1.15,
1.45-з Liberty Ave. & 6 Street.
F 97 Комітет:
о. М. Стефанович, голова, Євг. Гвоздин, секр.
П. Феш, нас.

HUDSON, N. Y. бр. свв. Сьвя- щенномученика Йосафата, від. 273 подас до відома, що місяч- ний мітинг відбуде ся в сліду- ючій неділю, т. є. 19 червня о год. 4. по пол. в гали шкільній при костелі Пр. Богородиці. Кожний член має явитись під загрозою карі і дол. Звільненими суть лише ті, котрі були змушені йти до роботи. — Грїг. Яремко пр., Тома Пиндус секр.

ELIZABETHPORT, N. J. тов. „Запорожська Січ“ від. 234 подас до відома, що сего місяця, (чер- вень) приймає нових членів без- вступного до Товариства а до Р. Н. С. після Статута. Мітинги відбувають ся у третю суботу в місяци (сего місяця припадає на сю суботу, то є 18. червня) у гали Цюрчака на South Park Av. cor. Fr. 151-53. — Кіценюк Анд. секр.

HERKIMER, N. Y. брат. свв. Петра і Павла від. 159 подас до відомости, що річний мітинг відбуде ся дня 19. червня точно о 1-ий год. по полудни в гали Вре- джєвського. Кожний член має ся явити, а неявивший ся на мі- тинг підпадає карі 50 центів, а урядник і доларя. — П. Дусь предс., Т. Похилий секр.

— Пошукує ся Василє Ля х а, члена братства Р. Н. С. від. 39 в Syracuse, N. Y. Він пі- шов з дому дня 16. мая глядати за роботою і нема від тогди о нім ніякої відомости. Лишив жену і семеро дітей як сиріт. Хто би о нім знав або чув, де він пере- буває, просить ся донести о тім на адресу:

Fylyp Kudlik,
729 W. Fayette St.,
Syracuse, N. Y.

Русько- Англійський ТЛУМАЧ
з котрого можна дуже скоро навчитись англійської мови.
Сторін 256. Тверда оправа. Ціна 60 центів.
Гроші висилаєтє враз з замовленєм, через монї-ордер або почтовими марками.
Замовляти у:
And. Sawka, 62 Greene St., Jersey City, N. J.

Тільки через 14 днів даємо машинну до друно- вання цілком даром хто купить у нас книжок за \$8.00.
Адресуйте так:
A. M. WASIURKOV
Box 257 Flat River, Mo.

СПРАВН Р. Н. СОЮЗА.

Мекронтель і почетний член Р. Н. Союзу. Іх Преосвященство Стефан Сотер Ортинський, перший руський єпископ в Америці. Головні Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1908—1910. Духовний управитель: а. Михайло Балог, 712 Carson st. S. S. Pittsburg, Pa.

Предсідатель: Дмитро Капітула, McAdoo, Pa.

Місно-предсідателька: Марія Черемшак, Trenton, N. J.

Місно-предсідатель: Федор Гут Кульчицький, Pittsburg, Pa.

Касієр: Алексій Шаршон, 524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Семен Ядловський, Секретар фінансовий: Вох 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий: Геодозій Лабовський, Вох 76, Jersey City, N. J.

Радні: Михайло Беля, Holyoke, Mass. Петро Ярема, New York, N. Y.

Іван Глова, Shamokin, Pa. Анд. Стефанович, Pittsburg, Pa.

Алексій Горбаль, Derby, Conn. Михайло Челін, Clevelan I, O.

Контрольна Комісія: а. Д. Добротвор, 25 Chestnut St. Yonkers, N. Y.

Василь Гришко, 439 N. 6th Ave. Scranton, Pa.

Михайло Бабій, 391 Maple Ave. Kingston, Pa.

Директор друкарні: а. П. Поянтішян, Вох 112, Elizabeth, N. J.

адреса мешканя 326 Rose Hill Place, Elizabeth, N. J.

Редактор: Антін Цурковський 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Менеджер друкарні: К. Кирчів, 184 Hudson St., New York, N. Y.

Головний організатор: Ілх. Беля, 56 Hamilton Str., Holyoke, Mass.

Головна Канцелярія Р. Н. Союзу знаходиться під числом 123 Sussex St., Jersey City, N. J.

Вступайте до Союзу!

„Руский Народний Союз“ — Приймає членів до 45 літ життя.

Вступне після літ. СОЮЗ ПЛАТИТЬ: В разі смерті члена класи „А“ (ціле посмертне) \$1000.00.

В разі смерті члена класи „Б“ половину посмертного \$500.00. Посмертне за жінку або мужа члена класи „А“ \$400.00.

Посмертне за жінку або мужа члена класи „Б“ \$200.00. Посмертне за діти від \$15.00 до \$300.00.

В разі утрати: а) обох очей, ніг або рук \$1000.00. б) одної руки, ніго або ока \$200.00.

Если отец родни в шпитали божевільних, Союз платить що року родни \$150.00.

Хто хоче вступити до Союзу, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союзу.

ДЛЯ П. П. СЕКРЕТАРІВ Р. Н. СОЮЗА.

Повідомляю раз на все, що всі гроші належачі до каси Р. Н. Союзу, посилає ся так: на посылку order-ах або чеках виписує ся імя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Далше так записаний посылу-order або чек не лосилася ся до Голов. Касієра, але враз з якими до Голов. Секретаря. Головний Секретар опісля відслася Іх до Голов. Касієра.

С. Ядловський,

С. Ядловський,

С. Ядловський,

С. Ядловський,

ЦІНИ І ПРАВИЛА ОГОЛОШЕНЬ В „СВОБОДІ“. 1) ОГОЛОШЕННЯ БИЗНЕСОВІ, які йдуть довгий час (від 3 місяців до року) платять ся після спеціальної тарифи, яку інтересовані дістануть на жадане листовно. 2-о або 3-и разові ОГОЛОШЕННЯ БИЗНЕСІВ по 3 цнт. від слова за кожний раз. ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ, як: мітинги брацтва і товариств належачі до Р. Н. Союзу поміщає ся безплатно один раз в рубриці „Рух в Відділах Р. Н. Союзу“. ОГОЛОШЕННЯ ТЕАТРАЛЬНИХ ПРЕДСТАВЛЕНЬ І БАЛІВ по 2 центи від слова для брацтва і товариств належачі до Р. Н. Союзу, а для товариств не належачі до Р. Н. Союзу по 4 центи від слова. ГОСПОДСТВО ОСІБ І РОБОТИ по 2 центи від слова за найменше 10 слів. КОНКУРСИ ЦАРОХІЙ і інші по 3 центи від слова. ПРОПОЗИЦІЇ ЖЕНІТБИ по 10 центи від слова за найменше 10 слів. Одноразове оголошення адреси 25 центи. 2) Належитість за всяке оголошення мусить бути прислана з грош і в цілости. В противнім разі оголошення безцельно не поміщає ся. Належитість за дрібні оголошення можна присилати також поштовыми марками. 3) Кожде оголошення мусить бути в редакції на тиждень перед датою виходу того числа часопису, в яким воно має бути поміщене. Оголошення телефоном не приймає ся. 4) За зміст оголошень або за відповідальність оголошуючих ся в часописи фірм редакція не приймає ніякої відповідальности. 5) Кого-б скривджено, або з ким зли обхажено-б ся в тій фірмі, яка оголошує ся в нашій часописі, нехай про се сейчас повідомить редакцію, а коли подасть достаточні докази ошуства, викине ся оголошення неговісної фірми; крім сего редакція доложити всіх старань, щоб ошуста погланути до відповідальности. 6) Редакція має право відкинути або перервати яке небудь оголошення, не подаючи причини. 7) Редакція має право жадати від фірм або незнатих осіб, щоб прислали докази, що ведуть свій бизнес чесно і дійсно зможуть додержати того, що обіцяють в оголошенні. 8) В оголошенні мусить бути тільки правда. Редакція має право відкинути всяке відозріле оголошення. 9) Оголошення мусять бути писані пером, виразно і на одній стороні паперу. 10) За дрібні оголошення редакція не всилає ніяких поквитовань.

До всіх зн. Секретарів і Організаторів відділів Р. Н. Союзу.

Звертаємо отсим увагу пп. Секретарів, щоби не прислали декларацій без вповнення свідомства лікарського, яке знаходиться на другій стороні декларації, позаяк такі не будуть прийняті. Члени понад 43 літ, мають предложити метрику або який инший доказ свого віку.

Рівнож при вповнюваню декларацій просимо на те уважати, щоби на декларації було подано на яке посмертне член хоче належати перечеркненням слова ціле або частішю посмертне (ого), кільки має він і його жена літ, імя жени або якого иншого члена родини, після того, кому член записав посмертне. Секретарі мають уважати, щоби член заявив якої єсть віри. Не вистарчає сказати, що член єсть Русин або рускої віри, бо таких маємо вже кільки.

Член, котрий не вміє писати, має зробити на декларації пером знак хреста, уміючи писати має підписати ся власноручно на обох сторонах декларації.

Місячні справоздання т. є. друки на жовтих картках, як також адреси нових членів прошу вповнювати і присилати враз з деклараціями і розметом.

Від Головного Уряду Р. Народного Союзу в Америці.

Ч. 1329. КВИТ \$500.00 на п'ятсот доларів, котрі п. Розалія Дзіндзьо отримала як посмертну заповому по мужу Василю з Головної Каси Руского Народного Союзу в Америці. Elizabethport, N. J. 20 мая 1910 Розалія Дзіндзьо.

Свідки: Яцко Радзник, Яцко Чурцак. Від місцевого Уряду Руского Народного Союзу в Америці. Відділ 142. Юрій Радзник предс., С. Байтала секр.

Ч. 1362. КВИТ \$860.00 на вісімсот шістдесят доларів, котрі п. Параска Пац отримала як посмертну заповому по мужу Михайлі з Головної Каси Руского Народного Союзу в Америці. St. Clair, Pa. юнія 6-го 1910. Параска Пац.

Свідки: Василь Криль, Семан Бенда. Від місцевого Уряду Руского Народного Союзу в Америці. Відділ 9. Г. Тепел предс., К. Феценко секр.

Ч. 1363. КВИТ \$140.00 на сто сорок доларів, котрі місцевий уряд Бр. Пр. Богор. отримав як посмертну заповому по Михайлі Пац з Головної Каси Руского Народного Союзу в Америці. St. Clair, Pa. юнія 6-го 1910. Ур. Бр. Пр. Бог.

Свідки: Еасиль Криль, Семан Бенда. Від місцевого Уряду Руского Народного Союзу в Америці. Відділ 9. Г. Тепел предс., К. Феценко секр.

Ч. 1367. КВИТ \$400.00 на чотириста доларів, котрі п. Андрей Галантий отримав як посмертну заповому по жені Марії з Головної Каси Руского Народного Союзу в Америці. Burnside Chicago, 7 юнія 1910. Андрей Галантий.

Свідки: Іван Краловський, Йосиф Шурко. Від місцевого Уряду Руского Народного Союзу в Америці. Відділ 165. Гр. Гавриляк предс., Стеф. Коцоловський секр.

Ч. 1368. КВИТ \$400.00 на чотириста доларів, котрі п. Іван Возняк отримав як посмертну заповому по жені Анні з Головної Каси Руского Народного Союзу в Америці. Logain, O. 4-го юнія 1910. Іван Возняк.

Свідки: Василь Возняк, Б. Уніско. Від місцевого Уряду Руского Народного Союзу в Америці. Відділ 128. Іван Пішко предс., Бартоломей Уніско секр.

Іван Буранич. Від місцевого Уряду Руского Молодечого Союзу в Америці. Відділ 140. Ілько Сушко предс., Йосиф Присташ секр.

Рух в відділах Р. Н. Союзу

DERRY, PA. бр. сьв. Ів. Кр. від. 227 подає до відомости, що кождий член має явити ся в неділю 19-го с. м. о год. пів до 9-ої в церкві Пр. Діви Марії в Latrobe, Pa. де братство зістало запрошене на посвячене церковних річий. Неявивший ся член заплатити 50 цт. а урядник і дол. карн. По Службі Божій відбуде ся мітинг та член не явивший ся і не вповнявший своїх повинностей зістане виключений з бр. і Р. Н. С. Мітинги відбувають ся в кожду 3-ту неділю в галл Ант. Королевят, Derry, Pa. — В. Баран пр., Ів. льховський скр.

MINERSVILLE, PA. бр. сьв. о. Николая від. 78 подає до відомости, що піврічний мітинг відбуде ся дня 19-го червня с. р. Справоздане касове. Кождий член має явити ся під карою 50 цнт. а урядник і дол. На мітингу буде роздавати ся книжочки місячних вкладок. Початок о год. 1-ій по пол. в церковній галл. — В. Крамар пр., Й. Вайда секр.

PITTSBURG, PA. бр. сьв. Ів. Крестит. повідомляє своїх членів що надзвичайний мітинг відбуде ся в третю неділю, 19-го червня; на сей мітинг повинні явити ся всі члени безусловно. Тео. Поливка пр., Вас. Коропей кас., Тео. Яцишин секр.

ANSONIA, CONN. сестрицтво сьв. Елени від. 262 подає до відомости, що в неділю, дня 19. юнія відбуде ся Річний мітинг о год. 5-ій вечером. Кожда членкиня має явити ся бо в противнім случаю заплатити кару. Має вибрати ся новий уряд на 1910 а також буде приймати ся нових членів без вступного. — Марина Кобасяр пр., Текля Качмар кас., Яків Поливка ск. фін.

McKEESPORT, PA. бр. сьв. Ів. Хр. від. 48. взиває всіх своїх членів, щоби точно явили ся на мітинг, який відбуде ся дня 19. червня с. м. Котрий брат не явить ся, підпаде карі 50 цнт. а урядник і долар. — Назарко Гринишин секр.

SCOTTDALE, PA. бр. сьв. Ів. Крестителя, від. 36 дає до відомости, що піврічний мітинг відбуде ся дня 19. червня. Кождий член має появити ся. Неявивший ся член буде караний після статута. Ті члени, що мають довг в братстві мають його прирівнати. На мітингу буде приймати ся нових членів. — Миколай Зориво пр., Ів. Корба секр., Бибел Іван кас.

BUTLER, PA. бр. сьв. Арх. Мих. подає до відомости, що піврічний мітинг відбуде ся дня 19. червня в неділю, зараз по виході з церкви в галл парафіяльній під церквою. На тім мітингу насамперед відбере ся розмет, потім буде справоздане контрольною комісією, і буде приймаєтись ся нових членів. Просить ся всіх братів щоби без винятку явили ся а хто що дожене аби вирівнав свій довг, бо в противнім разі буде виключений з Товариства і Р. Н. Союзу. — Стефан Когутанич секр.

TAYLOR, PA. бр. сьв. Отця Николая, від. 92. Р. Н. С. подає до відома, що піврічний мітинг відбуде ся дня 19. червня в галл, де відбувають ся мітинги юній-

ні (Grow st.). Мітинг розпочне ся о 2.30 год. по пол. — Й. Сежух секр.

NEWARK, N. J. сестр. сьв. Ольги, від. 241 подає до відомости членкиням що річний мітинг відбуде ся 16. червня 1910 р. в церковній галл (Court st). На мітингу буде справоздане касове і вибір нового уряду — Т. Касків секр.

PITTSBURG, PA. Тсв. „Запорожська Січ“, від. 151, уладжує мітинги кождої другої неділі по 1-ім; сего місяця випадає дня 12. червня. Члени сходять ся в галл Т-ва „Просвіти“ 109 7-th st. зараз коло церкви. Член, що не явить ся на мітинг, платити 50 цт. а урядник і дол. карн. За Відділ 171 в Пітсбургу, Па. — Евген Гвоздик секр.

SCRANTON, PA. бр. сьв. Василія від. 229 подає всім своїм членам до відомости що піврічний мітинг відбуде ся дня 19. юнія зараз по Службі Божій. Просить ся всіх членів, аби явили ся точно і свої залеглости випривнали, бо противнім разі будуть виключені з бр. і з Р. Н. Союзу. Важні справи сунуть до полагодження. Член неявивший ся підлягає карі 50 цт. а урядник і дол. — Г. Дзьобко секр.

McKEES ROCKS, PA. бр. Ап. П. і П. від. 146. Р. Н. С. подає до загальної відомости, що піврічний мітинг відбуде ся дня 19. юнія с. р. тогню о год. 2-ій по полудни, в парафіяльній галл під ч. 114 Ella st. На той мітинг має ся явити кождий чл., і вирівнати свої довги, бо в противнім разі буде суспендований з брацтва і Р. Н. Союзу. Буде приймаєтись ся нових членів без вступного. — Ст. Блажовський пр. Ів. Фал секр., Й. Шорек кас.

Балі і Представлення

(Оголошено в сій рубриці коштує: для бр. в Р. Н. Союзі і ер. кот. паросій по 2 цнт., а для всіх других по 4 цнт. від слова).

БАЛЬ в TROY, N. Y. БАЛЬ „Запорожська Січ“ устроює перший свій великий баль в суботу 18. червня в Germania Hall, River st.

Січовики докладають всіх старань, щоби баль випав як найкраще, тому хто хоче щиро, по козацьки забавити ся, то просимо до нас на баль!!!

Бальовий комітет „Січ“ в Troy, N. Y.

ПІТСБУРГ ПОЗІР!

Брацтво сьв. Івана Крестителя уряджує

в Неділю, дня 26-го червня с. р. ВЕЛИКИЙ ПІКНІК в парку Geo. M. Staub-a в Wabash Arch; хто хотівби добре забавитись на тім величавім Пікніку, то нехай не пожалує 5 цт. на дорогу. Спеціальний Трен відходить з Wabash дипа рано о годині 9:45 м., або Mount Washington кара, котра іде через Point Bridge-a висідати треба на Liberty Bridge-a.

Всіх Русинок і Русинів запрошає щиро на сю забаву Комітет.

Дохід на Церков і на Брацтво.

ПОЗІР БРАТЯ!

Русини Українці Брацтво Лицарів Сьв. Георгія від. 250 Р. Н. С. в Allegheny, Pa устроює

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ в понеділок, 20. червня 1910 р. в Liberty Hall, cor. Kerk Petral st., на котрий запрошає ся всіх Русинів і Русинок місцевих і з околици до як найчисленнішої участі. Початок о год. 7-ій вечером. Вступ для пари 50 цнт., дівчата і женщины самотні по 25 цнт. За добру забаву і чесну услугу ручуть Комітет.

ДРУГЕ ВЕЛИКЕ ПРЕДСТАВЛЕНЕ

устроюють члени „Читальні Просвіти“ в Ambridge, Pa. в суботу 25-го червня о годині 7. вечером в Криштофиковій галл на 1 ул. Тікет 25 центів. Усіх ширих Русинів і Русинок запрошуємо найсердечніше. За поряток ручуть Комітет.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

відбуде ся закомом Бр. сьв. Володимира 190 Від. Р. Н. С. в Ньюарку, Н. Дж. в понеділок дня 4-го липня 1910 в галл під ч. 188 Pacific Str., near South Str. в Ньюарку, Н. Дж. Початок точно о годині 12 на полудне. Грати буде знаменита музика. Вступ дуже дешевий бо за 25 цнт. можуть іти дівчина з хлопцем, а самотні 15 цнт., а коли прийдете до нас, то за той дрібний цент забавитесь доволі. За добру забаву ручуть Комітет. (27)

Пошукування осіб.

(Оголошено в сій рубриці коштує по 2 цнт. від слова).

— Де є Прокіп Затура? Походить з села Озеряни пов. Борщів 21 літ старий має перебувати десь в Канаді в Манітобі. Глядає його мати Параска Затура в Brushie, S. Dakota, котра має фарму і гроші, але сама не годна господарити. За донесене адреси моего сина дам нагороду 3 доларя. Голоситесь до: Paraska Zatura, 24-25 Brushie, S. D.

ДЗВІН

готовий до повішеня, ваги 1200 фунтів на продаж. Котраб парохія потребувала звольте згодосити ся до: JOHN SOPKO, 922 E. 6 Street, South Bethlehem, Pa.

Читайте!

Бизнес не є жадне ризико, але в собі занята, з котрого люди приходять до мастьгу, а декотрі і до дуже великого.

Хто з Русинів хоче стати бизнесменом! Хто не має відповідного місця! Звольте написати по дальші інформації на адресу:

John Fedan & Co. 105-109 Spring Street, Canonsburg, Pa.

ЮЛІАН ЧУПКА

Консулярний комісар. Полагоджує всі справи в Галичині. Процеса спадкові і грунтові. Відбере гроші від довжників. Справи військові. Споряджує контракти, повномочія і всі інші документи. Перепроважує ітабуляції і всі виписи гіпотечні. 3 N. Main Str. WILKES-BARRE, PA. Адрес почтовый: JULIAN CZUPKA, LL. D. 3 N. MAIN STR. WILKES-BARRE, PA.

Петро Ярема

русиний погребиник виповчає верци на весіля, хрестині і всякі другі забави. 115 Ave. A., NEW YORK, N. Y. (між 7-юю і 8-юю ул.) Телефон: Orchard 2568.

Нові українські рекорди

сироважжені в Галичині. Суть вони 10-инчові в дийні 65 цнт. штука. Рекорди суть на обі сторони. На одній стороні пісня, а на другій програвки до танцю. Великий фонограф і 12 рекордів продаємо в ціні по \$15.25. На жадане поспішаємо без плати каталоги. GLOBE RECORD & SUPPLY CO. 213-215 E. 4-th St. New York.

Справозданє касове

„Рус. Нар. Союзу“ за місяць Цвѣтень 1910 р.

Від.	Місцевість	\$	п.	Від.	Місцевість	\$	п.
1	Shamokin, Pa.	289	27	104	Perth Amboy, N. J.	78	72
2	Mt. Carmel, Pa.	54	82	105	Nicetown, Pa.	18	63
3	Olyphant, Pa.	219	51	106	Chicago, Ill.	79	67
4	Jersey City, N. J.	46	34	107	Sayre, Pa.	42	33
5	Mt. Carmel, Pa.	72	24	108	New York, N. Y.	81	24
6	Brownsville, Pa.	86	60	109	Ellsworth, Pa.	27	02
7	McAdoo, Pa.	134	83	110	Leetsdale, Pa.	26	65
8	Elmira, Heights, N. Y.	44	81	111	Allugheny, Pa.	14	08
9	St. Clair, Pa.	98	28	112	Cleveland, O.	19	11
10	Ansonia, Conn.	90	09	113	New Florence, Pa.	46	51
11	Waterbury, Conn.	29	97	114	Dunmore, Pa.	46	54
12	Yonkers, N. Y.	85	46	115	New Philadelphia Pa.	29	06
13	Troy, N. Y.	23	66	116	Chisholm, Minn.	12	88
14	St. Louis, Mo.	90	44	117	New York, N. Y.	45	28
15	Buffalo, N. Y.	36	93	118	Pittsburg, Pa.	—	—
16	Lansford, Pa.	196	31	119	Latrobe, Pa.	39	80
17	West Pawlet, Vt.	36	96	120	Spangler, Pa.	60	63
18	Seymour Conn.	22	68	121	Trenton, N. J.	125	83
19	Priceburg, Pa.	67	13	122	Trenton, N. J.	62	19
20	Jessup, Pa.	62	81	123	Scranton, Pa.	188	91
21	Mayfield, Pa.	16	79	124	Orinrod, Pa.	31	57
22	Manown, Pa.	1	68	125	Chicago, Ill.	—	—
23	Homestead, Pa.	57	88	126	Beaver Dale, Pa.	31	92
24	Shamokin, Pa.	18	97	127	Buffalo, N. Y.	32	34
25	Trauger, Pa.	50	05	128	Lorain, O.	28	41
26	Belle Vernon, Pa.	26	04	129	Sykesville, Pa.	41	07
27	Glen Lyon, Pa.	54	59	130	Pittsburg, Pa.	22	14
28	Mahanoy Plane, Pa.	172	92	131	Buffalo, N. Y.	4	69
29	Rhone, Pa.	41	92	132	McKeesport, Pa.	35	35
30	Breslau, Pa.	74	41	133	Newark, N. J.	30	03
31	Eleanor, Pa.	31	08	134	Ernest, Pa.	39	13
32	Trauger, Pa.	51	45	135	Smoke Run, Pa.	144	39
33	Northampton, Pa.	198	10	136	Carnegie, Pa.	21	14
34	Old Forge, Pa.	27	52	137	West Seneca, NY.	8	40
35	Whitney, Pa.	41	16	138	Philadelphia, Pa.	7	49
36	Scottdale, Pa.	37	22	139	Oil City, Pa.	26	88
37	Chisholm, Minn.	70	32	140	Youngstown, O.	67	87
38	Auburn, N. Y.	70	00	141	Little Falls, N. Y.	32	78
39	Syracuse, N. Y.	46	24	142	Elisabeth, N. J.	34	08
40	Edwardsville, Pa.	26	65	143	Windber, Pa.	32	90
41	Westmoreland, Pa.	31	85	144	New York, N. Y.	21	91
42	Passaic, N. J.	66	58	145	Altoona, Pa.	26	90
43	Simpson, Pa.	30	24	146	McKees Rocks, Pa.	34	44
44	Mt. Carmel, Pa.	10	08	147	Allentown, Pa.	46	39
45	Philadelphia, Pa.	37	24	148	California, Pa.	24	44
46	Plymouth, Pa.	140	01	149	West Seneca N. Y.	28	56
47	Ambridge, Pa.	79	59	150	Pittsburg, Mass.	13	58
48	McKeesport, Pa.	99	04	151	Allentown, Pa.	5	95
49	Powhatan, W. Va.	16	12	152	Homestead, Pa.	34	44
50	Desloge, Mo.	3	36	153	Berwick, Pa.	76	81
51	Yatesboro, Pa.	39	07	154	Dunmore, Pa.	29	07
52	Holyoke, Mass.	46	60	155	Perth Amboy, N. J.	14	00
53	Pittsburg, Pa.	180	69	156	Sheffield, Pa.	15	96
54	Terryville, Conn.	16	26	157	Donora, Pa.	53	84
55	Carnegie, Pa.	88	94	158	New Kensington, Pa.	32	99
56	McKees Rock, Pa.	32	90	159	Herkimer, N. Y.	29	40
57	Cohoes, N. Y.	24	49	160	Jamaica, N. Y.	22	40
58	Ramey, Pa.	73	35	161	Tower City, Pa.	22	75
59	Leinsering, Pa.	41	58	162	Scranton, Pa.	67	35
60	Baltimore, Md.	15	18	163	Edmonton, Alta.	12	25
61	Dunlo, Pa.	85	33	164	N. Hadley, Mass.	14	82
62	Monessen, Pa.	96	62	165	Chicago, Ill.	59	15
63	Ford City, Pa.	66	93	166	Barnesboro, Pa.	42	00
64	Gradatim, Pa.	4	20	167	Cumbola, Pa.	22	19
65	Elizabeth, N. J.	86	31	168	Perth Amboy, N. J.	21	87
66	New York, N. Y.	43	49	169	Scranton, Pa.	26	96
67	Butler, Pa.	153	69	170	Chauncey, Pa.	40	61
68	Ansonia, Conn.	9	74	171	Fredericktown, Pa.	13	45
69	New York, N. Y.	24	36	172	Cleveland, O.	17	29
70	Jersey City, N. J.	93	89	173	Oxford Furnace, N. J.	31	49
71	Franklin Furnace, N. J.	18	48	174	Detroit, Mich.	18	56
72	Alden Sta., Pa.	78	18	175	New Burgh, N. Y.	16	20
73	Providence, R. I.	10	64	176	Vegreville, Alta., Can.	7	56
74	Granville, N. Y.	21	50	177	Manchester, N. H.	17	86
75	Mt. Carmel, Pa.	21	00	178	St. Louis, Mo.	61	93
76	Newark, N. J.	25	76	179	Scarbo, W. Va.	15	19
77	Yorkville, O.	21	19	180	Manville, R. I.	15	89
78	Minersville, Pa.	172	01	181	Dixonville, Pa.	31	71
79	Meyersdale, Pa.	15	96	182	Sunderland Mass.	13	58
80	Pleasant Valley, Pa.	58	80	183	Whiting, Ind.	42	84
81	Baltimore, Md.	19	32	184	Hazleton, Pa.	71	35
82	New Alexandria, Pa.	107	84	185	McAdoo, Pa.	33	25
83	Carnegie, Pa.	11	65	186	Ford City, Pa.	26	74
84	Canonsburg, Pa.	54	93	187	Ginter, Pa.	47	61
85	Hazleton, Pa.	134	29	188	South Fork, Pa.	37	59
86	Olyphant, Pa.	59	64	189	Newark, N. J.	20	93
87	Lancaster, N. Y.	17	29	190	Troy, N. Y.	31	98
88	Cross Fork, Pa.	10	85	191	Herkimer, N. Y.	28	61
89	Simpson, Pa.	14	28	192	Red Star, W. Va.	12	60
90	Centralia, Pa.	19	57	193	Minneapolis, Min.	22	17
91	McKees Rocks, Pa.	109	83	194	Peckskill, N. Y.	13	95
92	Taylor, Pa.	121	08	195	Whiting, Ind.	38	06
93	Newburgh, O.	16	80	196	Swoyers, Pa.	45	64
94	Beavers Meadows Pa.	60	81	197	Port Jerwis, N. Y.	43	19
95	Pittsburg, Pa.	61	53	198	Whiting, Ind.	26	88
96	Marion Heights, Pa.	14	65	199	Syracuse, N. Y.	12	67
97	Shenandoah, Pa.	26	28	200	Whippany, N. J.	13	43
98	Wilkes Barre Pa.	100	31	201	Auburn, N. Y.	22	12
99	McKeesport, Pa.	11	83	202	Brooklyn, N. Y.	23	71
100	Canonsburg, Pa.	6	09	203	New York, N. Y.	9	73
101	Cleveland, O.	79	54	204	Emerald, Pa.	28	63
102	Export, Pa.	7	56	205	Woonsocket R. I.	34	51
103				206	Jeanette, Pa.	27	97

Від.	Місцевість	\$	п.	Від.	Місцевість	\$	п.
208	Kingston, Pa.	70	49	246	Crompton, R. I.	9	66
209	Carteret, N. J.	74	18	247	Wilmington, Del.	23	94
210	New York, N. Y.	39	85	248	Coatesville, Pa.	30	17
211	Stapleton, N. Y.	15	13	249	Nanticoke, Pa.	25	89
212	Cleveland, O.	13	44	250	Pittsburg, Pa.	53	71
213	Bayonne, N. J.	13	72	251	Cleveland, O.	21	56
214	McKees Rocks Pa.	31	16	252	Northampton, Pa.	17	85
216	Hazleton, Pa.	36	12	253	Lopez, Pa.	37	85
217	Rochester, N. Y.	13	58	254	New Britain, Conn.	16	89
218	Youngstown, O.	57	35	255	West Newton, Pa.	26	67
219	Bakerton, Pa.	29	39	256	Ronco, Pa.	18	62
220	Brooklyn, N. Y.	7	70	257	Spring Valley, NY	10	99
221	Chicago, Ill.	18	48	258	West End Pittsburgh, Pa.	13	58
222	Mahanoy City, Pa.	64	04	259	Chicago, Ill.	16	44
223	Port Buckley, Pa.	45	26	260	Taylor, Pa.	21	82
224	Belle Valley, O.	16	80	261	Taylor, Pa.	24	36
225	Desloge, Mo.	32	61	262	Ansonia, Conn.	13	55
226	Hammond, Ind.	17	64	263	McKeesRocks, PA	35	39
227	Derry, Pa.	49	75	264	Juliet, Ill.	52	85
228	St. Clair, Pa.	21	24	265	Taylor, Pa.	34	02
229	Scranton, Pa.	102	46	266	Glen Lyon, Pa.	23	80
230	Monessen, Pa.	16	45	267	Kingston, Pa.	30	97
231	Scranton, Pa.	31	36	268	Duquesne, Pa.	27	40
233	Passaic, N. J.	49	29	269	East Chicago, Ill.	28	55
234	Elizabethport, NJ	36	94	270	Youngstown, O.	15	96
235	Rosford, O.	25	01	271	Troy, N. Y.	19	22
236	Ambridge, Pa.	10	85	272	Delano, Pa.	16	97
237	Chester, Pa.	59	70	273	Hudson, N. Y.	57	96
238	New Alexandria, Pa.	7	70	274	Youngstown, O.	30	09
239	Philadelphia, Pa.	59	85	275	Perth Amboy, N.J.	25	30
241	Newark, N. J.	11	69	276	Ambridge, Pa.	37	73
243	West Pullman, Ill.	15	47	277	Hartford, Conn.	13	70
244	Bellefonte, Pa.	17	39	278	Wilkes Barre, Pa.	61	06
245	Trenton, N. J.	35	98				

Прихід за Цвѣтень с. р. есть 11,769.22

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.

Корбеляк Якові, Old Forge, Pa.	1000.00
Коптыва Михайлі, Carnegie, Pa.	500.00
Пац Михайлі, St. Clair, Pa.	1000.00
Закевич Івані, Spangler, Pa.	500.00
Бабю Петрі, McKees Rocks, Pa.	500.00
Возняк Анні, Lorain, O.	400.00
Гаянтий Марії, Burnside, Ill.	400.00
Воргач Парасці, Shamokin, Pa.	400.00

Запомога ддя:

Хомяк Івана, Mt. Carmel, Pa.	200.00
Федорчак Николая, Shamokin, Pa.	100.00
Спр. часть по Цухач Івані, Trenton, N. J.	1000.00
„ „ „ Варян Павлі, Ansonia, Conn.	1000.00
„ „ „ Спінъ Трифоні, Trauger, Pa.	500.00
Орган Р. Н. С.	1,371.70
Платня Головних Урядників	190.00
Надгорода організаторів	156.88
Адміністрація Р. Н. Союзу	183.81

Розхід за місяць Цвѣтень с. р. есть \$9,402.39

Зіставлене:

Прихід за місяць Цвѣтень с. р. есть	\$11,769.22
Готівка з кін. Марця 1910 р. остала	70,429.97
Проценти	396.64

Весь прихід есть

\$8,595.83	
Розхід за місяць Цвѣтень с. р. есть	9,402.39
Готівка з кінцем Цвѣтня с. р. остає	\$73,193.44

З того:

Фонд сирітський виносить	\$37,470.54
„ резервовий „	18,113.87
„ народний „	3,538.61
„ бідних „	4,314.58
„ розпорядимий „	9,755.84
Разом	\$73,193.44

Д. Капігула, предс.

А. Шаршонь, нас.

С. Ядловський, сепр. фін.

Вказ нових членів за м. май.

(Продовженє з стор. 3-ої).

В. 196. Грантай Іван, Кепич Юрій, Петриган Мих., Станчик Юрій.
В. 198. Пяк Іван, Бурмус Николай, Свідрик Петро, Свідрик Грицько.
В. 201. Андрух Петро, Бачинський Стас.
В. 202. Груба Анна, Бура Те́кля, Дзєндзіриста Катерина.
В. 207. Савко Гриць, Павелко Василь.
В. 209. Гінда Іван, Крупа Николай, Бобенчук Мих.
В. 214. Явічка Юстина.
В. 219. Шпак Якім.
В. 221. Цідилко Микола.
В. 222. Гемледух Гриць.
В. 223. Желязко Йосиф.
В. 227. Гочак Іван, Козимчак Стефан, Козимчак Тимко.
В. 228. Гивет Пайза.
В. 229. Гілько Михайл, Колодїй Михайл, Домбовський Яков.
В. 233. Бекеш Іван, Тармолович Михайло.
В. 234. Фуртас Микита, Височний Валерій, Стахович Стан., Розумний Михайло, Огар Михайло, Фуртас Стефан, Попівний Адам, Атаманчук Юрій.

В. 235. Шуль Йосиф.
В. 239. Турчиняк Грнг., Кудла Матій, Заболотний Теодор, Навроцкий Іван, Крупяк Юліяна.
В. 243. Окіс Михайл, Костів Михайло.
В. 245. Лапєць Стах, Терлицкий Іван, Паславский Юзеф.
В. 249. Вислоцкий Николай, Гринько Стефан.
В. 250. Сушко Василь.
В. 254. Явін Николай, Сова Андрей.
В. 259. Мушинський Іван, Шкварла Николай.
В. 260. Мамчур Іван.
В. 263. Волошиновский Іван.

Новинки.

— Лапа російського медведя здавала посліду свободу країні, входить у склад Росії, Фінляндія. Засідане рабської думи на засіданні з 10-го с. м. прийшло 163-ма голосами проти 23 указ, яким зноситься самостійний фінляндський сойм з тим самим саму Фінляндію обертає ся в звичайну російську губернію. І так Фінляндію крапля в краплю стрінула та сама доля, що і нашу Україну: колись самостійні на підставі добровільно заклученого договору злучили ся персональною унією з царем, який на евангеліє кляв ся додержати свято постанов юній. І як катам-царям найсвятіша клятва ба є пустим звуком, так вони зломили колись запряжені клятвами козакам, а днес опять зломили і здавши фінляндську конституцію, яку додержувати урочисто присягли.

— 119-літній старець. Сими днями приїхав з Москви в Петербург до своїх свояків старик селянин Князьков, котрий числить тепер 119 років життя. Він памить дуже добре похід французького цисаря Наполеона I. на Москву 1812 р. Князьков був тоді субєктом в одній крамниці в Москві. Сей одинокий сьвідок походу Наполеона є ще при доброму здоровлю і при здоровому умі.

— Страшне землетрясенє навістило знов полудневу Італію. Сотки міст і сіл зістало знищених, а кілька людей згинуло. Про се тепер нічого певного сказати не можна. Чотири провінції Базілікати, Кампанія, Калабрія і Апулія зістали понищені катастрофою. В Неаполі згинули мабуть сотки людей, а ще більше зістали без даху над головою. Дротні телеграфічні зістали перервані і так само вся комунікація. Разом з землетрясенєм вода позаливала береги і позимвала з землі багато сіл і місточок. Кажуть, що місто Бар, в яким було 80,000 людей майже зовсім зникло. На місце катастрофи виїхав сейчас король Віктор Емануель, а папа зарядив богослуження в усіх церквах в Римі. По просторах навіщених катастрофою підносять ся стовпи диму; се певно горючі міста. Рівночасно Вулкан Везувій зачав сильно вибухати і на улицах Неаполі розмірено поліцію, щоби пильнувала спокою і порядку серед перестрашених людей.

— Тіло покійного нашого письменника Бориса Грінченка переселено з Італії на Україну і похоронено в Києві. Другого нашого робітника на народній ниві М. Кропивницького, що помер так само недавно, похоронено в Харкові.

— На дні 13-го с. м. в місцевості Ар-тал, в Німеччині наступило перерванє хмари. В наслідок того перепливаючий через місцевість потічок так зібрав, що в одну мить розлив ся по цілій околиці, спричиняючи страшні катастрофи. Дві шопи, в яких мешкали Кроати і Італійці, заняті при будові залізничної вода цілковито залила пориваючи і топлючи звиз 150 людей. До сих пор віднайдено 37 трущів.

— Президент Тафт зарядив, щоб сеї суботи, коли то президент Рузвельт, по своїй мандрії по святі причалить до Нью-Йорської пристани, попитав його восинний панцирник „Савт Каролайна“ з гарматними вистрілами. Ся честь належить ся в Америці лиш „пануючому“ президентові і се є перший випадок в історії, щоб так витано людину зовсім приватну, яким тепер є Рузвельт. Дійсно, що на Америка з кожним днем чим раз більше „цивілізує ся.“

просьбі сина і велів йому стріляти. На команду „пали!“ син за судженого вистрілів горі за що майор велів сейчас його арештувати. У вьзничі нещасливий молодець повисів ся на віконній рамі. Різа-Мірза мусів піти на відпустку щоби уступити ся з очий розворушеній залозі.

Календар-Провідник на рік 1910
тепер липи 25 цнт.
Паміть до
EUG. HWOZDYK
705 Mint Alley, S. S. Pittsburg, Pa.

DR. RICHTER'S "RAIN-EXPELLER"
Нічо не помагне скоріше в деяких явих ненях, адвляенях, напруженях м'язів, ревматизмі, невралгії і усіх тм подібних болях, як натрапа **RAIN EXPELLER-ом**. По всіх друг-сторях в ціні 25 і 50 цнт. F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl Str. New York

Російсько-Американська Лінія.
Одинока без пересіданя **Америку і Росію.**
(Russian-Imperial Mail Steamers.)

ПАРОХОДИ відпливають з Нью Йорку:
„Бостон“ — 4-го мая.
„Бірма“ — 1-го червня.
„Росія“ — 15-го червня.
„Лігуанія“ — 8-го липня.

Ціни шифарт:
До Роттердаму. До Ліваді.
\$31.00 — III класа — \$38.00
\$33.00 III уліпшена кл. \$40.00
\$43.00 — II класа В — \$50.00
\$50.00 — II класа А — \$60.00

З Ліваді:
II класа А \$87.50 — II класа В — \$82.50 III класа \$38.50.
Кроми того насажари III-ю класою платять \$4.00 як таксу жадаву американським правительством.

A. E. Johnson & Co.,
Gen. Pass. Agents,
27 Broadway, New York.

Желізничий годинник для мушкетерів і жінок, накручує ся без ключика, поволожуваній, а гваранцією на 20 літ, подвійні куверта красно виривані. Ходить безусловно точно на спеціально зробленій для людей, котрі роблять при желізничих, і гварантує ся на 20 літ. Невичайна нагода. — Ми вишлемо сей годинник на кождо адресу за посліплатою (C. O. D.) \$5.75 і за аворот пере-сылки, я тим привілейом, що кождий може його оглянути, і если ему не подобав ся — то тоді не потребує платити ані одного цента. За такий годинник у вишнього купця треба заплатити 35 дол. Дуже гарний 14 кар. золотом поволочевий ланцюшок з дармовисом — додає ся даром до кожного годинника.

EXCELSIOR WATCH CO.
1101 Athenaeum Building, Chicago, Ill.

METALLIC HEELS AND COUNTERS

Металеві овцаси і запятки
Для майстерів, каменярів, фахверів і всіх, що роблять при тяжкій роботі. Зроблені зі сталі, однак легкі від шкря-ри. Хорошій ногу від вигиненя. Пере-тренають чоботи. Легкі до прайрїлення. Кождий швець Вам їх наложити. Ваш купець має їх на складі wraz з чоботами

Паміть по книжочку в пославеннєм.

United Shoe Machinery Co
Boston, Mass.

ДАРОМ! Дамо Вам зовсім даром сь подарунок. \$10-доларову гармачію, за розв'язанням патенту тютюну між вашими при-тєльми. Се є першорядний інструмент, аз котрий в скляній а-статилі-бікєтє \$10.00. Ми не рахує-мо Вам за ко. ані цєнта. Пи-шлємо Вам з ріжких гатунків як російський, ав-стрійський, турецький і боснійський тютюном до фабки або на заказ, всєго вартості \$60. — Ви можете легко про-дати сей тютюм Вашим знакомим, по-важє се сьуть найкращі святіві тютю-ни, як Європейці так дуже люблять. В сєй спєсєб Ви можете нам реалізо-увати наш тютюм. В тм самі акцук-ку прав з тютюном ми пишемо Вам сьє милувазучу гармачію. За тютюм од-нак числємо Вам лиш \$6.00. Можете нам писати з листом \$1.00 наперед, а решту \$5.00 заплатити в найближшій Вам експресовій офісі, де можете ог-лянути тютюм і гармачію. Если при-шлєте нам цілу суму \$6.00 рівночас-но з замовленнєм, пишемо Вам ще єс-обну прєвєз старокрапову фактуру або машинку до робленя папіросів. Деякі з наших кєстумєрів прислалли нам вїєз замовлені по кількє разів і поручувалли наш тютюм своїм при-тєльм, що з о-знакою, що ми сьємо вірогідніми і ро-бимо се що говоримо. — Гроші авєр-тєє кождому недоволєному, если авєр-тєє до 7 днє. Не вєрвайте, а зам-вляйте сєчас, ваки ще не пізно.

EUROPEAN TOBACCO CO.
33 LEONARD ST., Dep. 52,
NEW YORK.

ВИРОБИ БРАЦКІ
шашлі, шапки, відзнаки, хорутви, уніформа.

В. Н. MORGAN
13 N. MAIN ST.
SHENANDOAN, PA.

ПРЕНУМЕРУЙТЕ гумори-стично-сатиричну ча-спись „ШЕРШЕНЬ“!!!
Коштує \$1.50 на рік. —
SZERSZEN
439 N. 6-th Ave. SCRANTON, PA.

Михаїл Роздільський,
АРТ. МАЛЯР

малює церковні образи, декорації і куртини теа-тральні і прикрашує стіни в церквах в ріжних стилях після власних плянів.

MICHAEL ROZDILSKI
319, 3 Ave., Scranton, Pa.

JOS. P. VILK & CO
COUNSEL
FOR EUROPEAN LEGAL CAUSES

Канцеларія правна і нотаріальна.
Полагаємоуємє всякі справи судові і військові. Виставляємо через конуля легалізовані повноважєні на процесі і Ітабуляції.
408 WATER STR., PITTSBURG, PA.
(напроти Балтїморського двірця.) 24—27

ДАРОМ револьвери, бритви, біжутерії і и.
Небувала доси так дешева нагода!

Щоби чим скорше випродати наш великий запас славних американських годинок, ми постановили давати **ДАРОМ**, через 30 днє, до кождої годинки: 1 гарний 5-доларовий подорожний сталевий револьвер на 7 стрілів, 1 загаль-но вичну 2-доларову бритву Котлера, 1 першорядної якості подвійний голар-ський пасок вартості 1 дол., 1 подвійно золочений ланцюшок з дармовисом (50 цнт.), 1 пару шпильок до манжетів (50 цнт.), 1 елєгантну шпильку (25 ц.), 1 гарнітур з 4 шпильок до ковчєвця (10 ц.). Всє ті так ужиточні презенти, вартості (\$9.45), пославємо даром з кождою замовленою годинкою, музискою або жіночою. Ся годинає має знаменитий викладаний кімєнєм осєредок гварантований на 20 літ, накручуєтє автоматично, має найновїші удєсоконаєнє, іде докладно. Осєлєдє подвійно золочений і гарно гравіровані. Холєй вєстє в ар-тєстї \$15.30, ми вишлемо сьє годинку кождоу на C. O. D. (послїплата) за \$5.95 з правом оглянєня її. Если будєтє а неї вдоволєні, авєлєтєтє агєнтєвє \$6.95 і за пере-сылку і годинка і всє дарункє будєтє Ваші. Інакше не платїтє, а агєнтє авєрєтє товар на наш кошт. Се Вас нічо не коштує побачити. Наші річє мають поку, і ми берємо радє на себє вєдєлєтє. Если пришлєтє \$5.95 з замовленнєм ми облятємо пере-сылку і дамо Вам ще камїєтє до остєрєнє вартості 1 дол. Поєр! Дамо Вам одну годинку і всє дарункє, если замовитє 6 годинок від-разу за \$35.70. Складїтє яку хочєтє годинку, музєську чи жіночу. Пам'ятайтє, що авєлєтєтє можна лиш до 30 днє. Пам'ятї дєсь!

CARROLL CUTLER & CO., 344 Manhattan Bldg., Chicago, Ill.

Позір Братєтва!
Роблю всє братєські річє най-ліпше і найкрасє, в найліп-шого матерїалу за дуже при-ступні ціна і на роботу гваран-тує. Продаю книжки і на жа-данє пославємо цїнаєк.

Єсьє довголітнім члєном P. N. Союзу. Прєч з чужини; уда-вайте ся до сєго! Мій адрес:
STEFAN KALAKUKA
215 Moran Court, Scranton, Pa.

Русини Пітсбург! чи ви знаєтє, що гроші — то сила?

Старайтєсь півнєтє та півнєтє скла-дати сьє оцєдностє в стєйтовім Банку на розі ул. Carson-a і 14-ої. Сей банк є одним з найстаршєх і най-чєстївїшєх банків, що цілковито авєб-єчєтє Вашє оцєдностє. У нас скла-дєтє ся гроші чернові, братєські, сїр-ітєські і и. Кождий, що має у нас гроші, отримує на бажанє звїг стєй-тових контролєрів.

Продаємо **Корабельні Карти** на найліпші літї, а гроші до краю висєлємо по поч-товім курєі

German Savings and Deposit Bank
Cor. 14th & Carson St.
South Side, Pittsburg, Pa.
Й. Е. Рот, прєс. А. П. Міллер, кас
Ол. Бучак, ур. банк.

Б. Сулковський і Ко.
виробляє повноважєні, контракти, ітабулює спадки, вєдє процесє, купує і продає в краю ма-єтєні, реалностє, а під кавчєю 15 тисяч долєрів по-славє гроші, продає дешево шиф-карти, полагаємоує справи вій-ськові, авєнєрунєкові і увільнєня від вєрєв.

Всє вєдє скоро, рєтєльно і дешево. В кождім случєю пишїтє на адресу
B. SULKOWSKI & CO.,
22 Belmont Ave., NEWARK, N. J.

Др. ВИСОЦКИЙ,
одинокий в Ньюарку руський лікар і хїрург з СТАРОГО КРАЮ

лїчєтє всє недуги мушкетєр, жінок і дїтєв. Спеціалїст від недуг жєлудєв та всїх сєрєтєвних; полових хорєт мушкетєр. Вдїлєтє и недуги на авєсїдї, як би і авєстарїюлє і авєздєбанєво воєна не будє

Першї оглядїна хорєго даром.
26 Горєю по російськи.
Office 142 Ferry str., NEWARK, N. J.
TELEPHONE: L. D. 1105 Market; 533 B. Newark.

РУСЬНА АГЕНЦІЯ ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до краю, спродає шифкарти на всї літї до краю і з краю.

Агєнцїя має заруки 15,000.00 долєрів і єстє під контролєю Стєйту Нью Йорк.

Тож Братє Русини удавайте ся до своїх братїв Русини, котрі Вас не скривдїтє, ає вєдє Вас помозутє. Руська агєнцїя пославє гроші до краю, спродає шифкарти, виробляє повноважєні, полагаємоує справи військові, ітєтєвї і и.

Адресуєтє: **RUTHENIAN EXCHANGE CO.,**
184 Hudson Street, NEW YORK, N. Y.

„ДУШПАСТИР“
се прекрасна, широ-руська церковно-народна Газета.

Виходить в Фїлядєлфїі кождою мїєсєцє, подає гарні науки духовні і відомостє зї сьвіта. В „Душ-паєтєр-и“ друкуєтє ся важні для всїх огєлошенєя гр. кат. канцєларїї Епископєської. Не брак там і жартів весєлєх та сьмішних, і красних образків. „Душпаєтєр“ всїм подобає ся — всє єго хвалєтє.

Копїтує на цілий рік так тут в Амєрїці як і до старєго краю всєго лиш \$1.20.

Читайтє, що пишутє за „Душпаєтєр“:
Sawara, Sask., Canada, Mart 29 1899.
Вєчєсна Рєдакцїя Душпаєтєр! — ...Прїзнавє Вам щирє праєду, що нїєкє часинє так не вдоволєла мєнє, як ся наша, дороєа чєстє нїєш „Душпаєтєр“... Ся часинє то вєстє так, як би в дужє силєну по-сує, лєсєкий, мєнїстїєй доє... Нєхай засїєлє благадєтє Божє над нїєчє початком так гарноєго і сьвятєго дїла! — З поважанєм Олєксє Хайтє.

Подібні похвалїєні листи прихєдєтє до Рєдакцїї „Душпаєтєр“, вїєжє що дїє. Тож авєлєтєтє „Душпаєтєр“ чим-сь кождє для себє і для Вашєх сьвоєтїв і знакомих тутні і в краю.

„Душпаєтєр“ повинєн буди в кождїй руській хатї.

Гроші на „Душпаєтєр“ трєба пославєти (най-ліпше почтовим монєй-ордєром) на імя:
Rev. J. Boyarchuk, 821 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

ПЕРША АМЕРИКАНСЬКА „РИЗИЦІЯ“
під покровом сьєв. Арх. Михаїла.
„RYZNYCIA“, 114 Chestnut Street, SHENANDOAN, PA.

Має склад і виріб річєй церковних як:

Фєлєпє чорні від \$10—65.00
Ризи сьвітлі від..... \$35, 40, 55, 60, 80 і висше
Стїхарї від..... \$6.00
Ручнїки, илїтєони, хоругви з образами від \$30.00 і в.
Чашї від..... \$20, 35, 40, 50 і висше
Лїхтарї, Служєбнїки, Евангєліє від \$20, 45, 55, 60 і 80.00 дол.

Цьвітє на прєстол і до сьвїчок по ріжнїй цїні
Прїймає ся замовлєня на новї річє і до направи старї рїєв.
ВІРОВАЄ СЯ ВІДЗНАКИ БРАТОКІ, ПАСИ і прєтє.

Сьвітло церковнє:
Сьвїчєні ВОСКОВІ (декоровані) з образами по
26 цнт. за фунт, 1 на фунт, 2 на ф., 3 на ф., 4 на ф., 6 на ф., 8 на ф., 14 на фунт.
Сьвїчєні восковї ручно декоровані 50 цнт. за фунт, 2 на ф., 4 на ф., 6 на ф., 8 на фунт.

Тройє ручно декорєв. 5, 6, 50, 7, 9, 50 д. { Углє до надїєлєнїєї 28 цнт.
Пєчєкє (120) запалєчїє 24 цнт. | Оливє гальон 1.10 дол.
Сьвїчєні восковї до надєставлєванєя 3 на фунт 23 цнт.
4 на ф. і 6 на фунт..... 22 ..
Офїрки восковї 16 на ф. і 18 на фунт..... 22 ..
Сьвїчєні стєарїновї..... 18 ..
4 на ф., крученї 4 на ф., 6 на ф. і 1 на фунт.
Сьвїчєні на прєстол (extra) 37 цнт. за фунт, воско-ві жєвтї 1 на ф. і 6 на фунт 30 цнт.
Чадїло 50 і 55 цнт. за фунт.

Оден з найбільших броварів в Америці.

Варить пиво на краєвий спєсїб. без всяких примї-шок.

Хто лиш раз покоштує сєго пива, то иншого вжє не будє пити.

Голова від нєго нїколи не болїтє бо єсть здоровє поживнє.

Не трєба єго зрєш-тєю хвалїтє, бо добрє само за себє говорїтє.

E. ROBINSON'S SONS,
Lager Beer Brewery,
435 to 455 N. 7-th Str., Scranton, Pa.

Telephone calls: General Office 2333, Night Call 4854.